

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

17. oktober 1969 — Leto V. Št. 18 (101) Cena 0,30 dinarjev — Poština plačana v gotovini

SLAVJE V ŠENTILJU

V prisotnosti številnih gostov, je izročil namenu novo šolsko poslopje v Šentilju častni predsednik ZZB NOV Slovenije, Franc Leskošek-Luka. Podeljene so letošnje Kajuhove nagrade.

Lepo sončno vreme je privabilo v soboto, 11. oktobra v Šentilj številne Velenjčane in goste, da bi skupaj z domačini praznili praznik občine Velenje, ki je Šentiljčanom prinesel tudi pomembno pridobitev — novo šolo.

Osrednje slovesnosti ob občinskem prazniku so se udeležili član sveta federacije ter častni predsednik ZZB NOV Franc Leskošek-Luka, predsednik gospodarskega zbora skupščine Slovenije Tone Bole, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev in industrije in rudarstva Slovenije Jože Globačnik, predsednik občin Celje, Mozirje in Slovenj Gradec, republiški in vrzni poslanci ter številni urboorci in člani prvega odbora Osvobodilne fronte Šentilja.

Zborovanje je začel podpredsednik velenjske občinske skupščine Drago Tratnik, zatem pa je govoril predsednik občinske konference SZDL.

Drago Tratnik

Velenje Milan Sterban (njegov govor objavljamo v celoti).

Drago Tratnik, ki je tudi predsednik komisije za podelitev Kajuhovih nagrad, je zatem spregovoril o odločitvi komisije. Poudaril je, da je težko na kratko orisati pomen dela, ki ga opravljajo posamezniki na družbenem področju, na področju kulture, umetnosti, telesne vzgoje, pri oblikovanju družbene zavesti ter pri vzgoji in vodenju mlade generacije. To so področja dela, ki jih v večini primerov lahko opravljamo le prostovoljno, le z veliko mero samoodpovedi, z velikim veseljem, z vztrajnostjo in plemenitostjo. Tovariš Tratnik je posebej poudaril, da so Velenjčani ponosni na ustvarjalce umetnosti, na kulturne delavce na odrskih deskah, na odlične in nesebične organizatorje dela, na plemenite pedagoge in na delavce, ki razvijajo telesno rekreacijo. Veselijo se uspehov, ki jih dosega družva in organizacije, saj postajajo z njimi bogatejši in humanejši. Drago Tratnik je poudaril,

(Nadaljevanje na 8. strani)

Šoštanjčani so se letos, ko poteka 25 let od smrti velikega krajana — revolucionarja, partizanskega pesnika in narodnega heroja Karla Destovnika Kajuha, dostojno oddolžili njegovemu

spominu. V neposredni bližini rojstne hiše, je podpredsednik velenjske občinske skupščine, Drago Tratnik, odkril Kajuhov spomenik, delo akademskega slikarja Marjana Keršiča-Belača

ŠOLA, KI NAS MORA IZUČITI

Svet za gospodarstvo skupščine občine Velenje je na zadnji seji soglasno sklenil priporočiti delavskemu svetu Lesno industrijskega kombinata Šoštanj, da člani delovne skupnosti v referendumu 28. julija sklenijo, da se delovni organizaciji s 1. septembrom združijo v STIX Velenje.

Znano je, da so člani delovnih skupnosti LK Šoštanj in STIX Velenje na referendumu 28. julija sklenili, da se delovni organizaciji s 1. septembrom združijo v STIX Velenje. Ob koncu septembra pa je delavski svet Lesno industrijskega kombinata Šoštanj, potem, ko je ugotovil, da posluje velenjsko podjetje STIX z izgubo, sklenil, da preloži združitev delovnih organizacij za nedoločen čas.

Združitev lesno predelovalne industrije Saleške doline je torej, vsaj za nekaj časa, odložena. Vprašanje je, če bo vse nas ta »šola« tudi izučila.

Verjetno bi združitev lesne industrije v Saleški dolini za nekaj časa dali »ad acta« že julija, še preden je bil opravljen v obeh delovnih skupnostih, če bi pravočasno izdelali analizo o prednostih združitve, predvsem pa o položaju obeh delovnih organizacij. Delovne skupnosti bi bile kar najbolj objektivno obveščene o položaju. Ker pa je prevladalo »govorjenje na pamet«, pri tem pa so izbirale demagoške izjave posameznikov, pa je zdaj prišlo v Saleški dolini do prvega popravnega izpita v združevanju.

Šola, o kateri pišemo, nas mora izučiti. Predvsem mora v nas utrditi spoznanje, da je potreben čas za vsako stvar, tudi za integracijo (v primeru združevanja LK in STIX smo spoznali, da »gleda ni kaj prida«), predvsem pa tudi čisti računi. Otrdesimo se torej za vselej upravljanje »na pamet«, odločimo se za akcijo pa naj bo skrbno izdelane analize in programi!

—an.

GOVOR PREDSEDNIKA OBČINSKE KONFERENCE SOCIALISTIČNE ZVEZE VELENJE, MILANA ŠTERBANA, NA ZBOROVANJU V ŠENTILJU

TUDI LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK V ZNAMENJU USPEHOV

Na zborovanju v Šentilju, ob osrednji proslavi občinskega praznika, je govoril predsednik občinske konference SZDL Velenje, Milan Sterban. Govor objavljamo v celoti.

»Ob nekaterih dnevih se v mislih vračamo v čase, ki so minili, in iščemo povezavo med tistim, kar je bilo in tem, kar je danes.

Eden tistih dni je 8. oktober — praznik naše občine — datum, ki nas spominja na najtežje obdobje, ki so ga preživeli naši narodi.

V noči od 7. na 8. oktober, pred 28 leti, so zmage pijani okupatorji občutili, da niso popolni gospodarji okupirane ozemlja. Združene partizanske enote so tega dne napadle Šoštanj in ga zavzele

»Pred nami je še precej nerešenih problemov. Zato bi bilo prav, da se svečanemu proslavljanju obletnice pridruži tudi usklajen delovni program, ob katerem naj bi se združile sile vseh delovnih ljudi za razreševanje problemov!«

za nekaj ur. Osnovna naloga napada — likvidacija izdajalcev ni bila izvedena, vendar lahko ocenjujemo napad iz več razlogov kot izredno uspel.

Zavedati se moramo, da je bil napad izvršen v času, ko so nemške sile zmagovale na vseh bojiščih Evrope in ko je kazalo, da je vsak upor brez uspeha. Borci Stajerskega bataljona so napravili tisto, kar je izgledalo za tisti čas neizvedljivo. Moralni učinek napada na Šoštanj je bil

ogromen in vest o njem je odjeknila po vsej domovini in pomenila droben žarek upanja zaslužjenih ljudi.

Tako kot svako leto tudi letošnji občinski praznik praznujemo v znamenju uspehov, ki smo jih dosegli. Pri svojih prizadevanjih smo doživljali uspehe, neuspehe in poraze. Toda, če damo na tehtnico uspehe in neuspehe, potem doseženi uspehi dokazujejo, da smo bili na pravi poti.

Ob praznovanju občinskega praznika lahko jasno ugotovljamo, da smo v gospodarstvu kot celoti, dosegli zadovoljive rezultate. Če pa podrobneje analiziramo naše gospodarstvo oziroma posamezne delovne organizacije, lahko ugotovimo, da se nekatere delovne organizacije borijo z velikimi težavami. Res, da veliko težav izhaja iz nerešenih problemov našega ekonomskega sistema, kot že prevelika medsebojna zadolženost, nelikvidnost, pomanjkanje obratnih sredstev, ostrejša kreditna politika itd.; res pa je tudi, da je veliko nerešenih problemov subjektivnega značaja.

V teh zaostrenih pogojih gospodarjenja, ko se čisto pojavlja vprašanje obstanka posameznih delovnih organizacij, se vse jasneje kaže vloga in pomen samoupravljanja. Močne so želje, da bi z izjemnimi ekonomskimi ukrepi pomagali pri reševanju trenutnih težav, vendar moramo odkrito povedati, da bi pomenil vsak odstop povratek v prejšnje stanje.

Ravno zato morajo samoupravni organi temeljito obravnavati problematiko, sprejeti določene sklepe, te pa dosledno izvesti. Za realizacijo teh ukrepov in sklepov je potrebna dosledna disciplina in enotno sodelovanje v občinskem merilu.

Tudi na področju družbenih služb beležimo uspehe. S skupnimi moči smo uspeli zgraditi novo šolo v Šentilju in s tem je bila izpolnjena dolgoletna želja Šentiljčanov. To je eden izmed

vidnih uspehov, ki pa na tem področju ni edini.

Ko govorimo o uspehih, ne smemo prezreti prostovoljne delovne akcije »Mesto — vasi«, ki se je pričela z modernizacijo ceste Velenje—Šentilj in nadaljevala z urejanjem ceste Velenje—Škale—Hrastovec. Pri obeh akci-

Milan Sterban

jah je bilo opravljenih okrog 40.000 prostovoljnih delovnih ur. Ker vidimo, da sta odziv in pripravljenost občanov, da na tak način sodelujejo in pomagajo reševati probleme, velika, menimo, da bi s takimi akcijami v prihodnje še nadaljevali. Pri vsem tem pa ne smemo prezreti deleža, ki so ga prispevali prebivalci iz teh krajev.

Pred nami je še mnogo nerešenih problemov. Zato bi bilo prav, da se svečanemu proslavljanju obletnice pridruži tudi usklajen delovni program, ob katerem naj bi se združile sile vseh delovnih ljudi v enotnem in resničnem sodelovanju ob razreševanju nerešenih vprašanj.

V našem samoupravnem sistemu so velike možnosti, da lahko hitreje in dosledneje rešujemo vse nastale probleme.

Osrednja slovesnost ob letošnjem občinskem prazniku občine Velenje je bila v partizanski vasi Šentilj, kjer so prav ob 150-letnici šolskega v tem kraju zgradili novo šolsko poslopje

Visoko italijansko odlikovanje za Ivana Atelška

Predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat je med nedavnim obiskom v Jugoslaviji odlikoval z visokimi odlikovanji za zasluge pri razvijanju jugoslovansko-italijanskih prijateljskih stikov tudi več osebnosti iz Slovenije.

Visoko italijansko odlikovanje, red »COMMENDATORE«, je prejel tudi glavni direktor Tovarne gospodinjstke opreme »Gorenje« Velenje, IVAN ATELSEK.

Cestitamo!

Vinko Hafner in Zora Tomič na obisku v Velenju

Zadnji torek sta se mudila na enodnevnem obisku v občini Velenje podpredsednik IS Slovenije, Vinko Hafner, in članica republiškega izvršnega sveta, Zora Tomičeva.

Najprej sta gosta obiskala predsednika velenjske občinske skupščine, Nestla Zganka, zatem pa sta s predstavniki občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij obiskala Rudnik lignita, Tovarno gospodinjstke opreme Gorenje in Termoelektrarno Soštanj. Popoldan pa sta se v Topolšici pogovarjala s predstavniki Bolnišnice ter velenjske občine o razrešitvi problematike te zdravstvene ustanove. — Obširneje bomo poročali o obisku Vinka Hafnerja in Zore Tomičeve v prihodnjih številki.

Na cesti Velenje-Škale že asfalt

V okviru akcije »Mesto — vasic smo Velenjčani te dni slavili že drugo delovno zmago. Za velenjski občinski praznik so na cesti Velenje-Škale že položili asfalt. Na tej cesti je treba zdaj le še urediti bankine.

Prostovoljci pa te dni nadaljujejo z urejanjem ceste Velenje o jezero-Hrastovec. Računajo, da bodo dela končana in položen asfalt tudi na tem cestnem odseku okrog 25. oktobra.

Odobrenih 126 posojil

Dosedanje delo komisije za reševanje stanovanjskih problemov borcev NOV pri skupščini občine Velenje.

Lani smo se v Sloveniji odločili za zbiranje denarja za reševanje stanovanjske problematike udeležencev NOV. Skupščina SR Slovenije je predpisala zbiranje sredstev s posebnim zakonom. Predvideno je, da bo občina Velenje prejela iz posebnega sklada okrog 1.480.000 din za reševanje stanovanjske problematike udeležencev NOV.

Ker je stanovanjskih problemov še zmeraj precej, je razumljivo, da blizu 1.500.000 din, kolikor ga bo prejela velenjska občina iz posebnega republiškega sklada, ne bo zadoščalo za rešitev vseh problemov. Komisija za reševanje stanovanjskih problemov borcev NOV pri Skupščini občine Velenje se je morala zato odločiti, da bo najprej oziroma predvsem reševala stanovanjske probleme tistih borcev NOV, ki živijo v neprimernih stanovanjih. Istočasno je bilo sklenjeno, da bo komisija za nakupom stanovanj reševala prvenstveno stanovanjske probleme tistih udeležencev NOV, ki so ali upokojeni ali zaposleni v delovnih organizacijah, kjer ni denarja za stanovanjsko gradnjo. Prednost je bila namenjena tistim, ki si sami stanovanjske problematike, ali z nakupom stanovanja ali pa z gradnjo zasebne stano-

vanske hiše, na noben način ne bi mogli rešiti.

Sklenjeno je že, da bo Komisija za reševanje stanovanjskih problemov borcev NOV pri velenjski občinski skupščini kupila v Soštanju v stolpcu, ki ga gradijo ob Koroški cesti, 5 družinskih stanovanj za borce NOV. V načrtu pa je tudi, da bi prihodnje leto kupili v Velenju 6 garsonier. Za nakup stanovanj oz. garsonier bodo porabili okrog 650.000 din.

Preostalih 830.000 din pa so namenili za posojila za zasebno stanovanjsko gradnjo, predvsem za pomoč za dograditev ali popravila stanovanjskih hiš borcev — upokojenec in kmetov, saj imata ti dve kategoriji udeležencev NOV sicer malo možnosti, da bi si na kak drug način zagotovili posojilo.

Za dodelitev posojil je prešla komisija precej prošelj.

Upošteva je mnenja krajevnih organizacij ZZB NOV in po ogledu stanovanjskih prilik je komisija doslej dodelila 126 udeležencem NOV posojila za dograditev oz. popravilo stanovanjskih hiš. Prejemniki posojil so iz naslednjih krajevnih organizacij ZZB NOV: Pesje (3), Skornj-Florian (12), Podkraj-Kavče (7), Družmirje-Gaberk (2), Bele vode (1), Sentilj (17), Plešivec (14), Zavodnje (7), Lokovica (4), Ravne (10), Topolšica (8), Skale (10), Smartno ob Paki (14), Soštanj (5) in Salek-Paka (12).

Vseh 126 udeležencev NOV, ki jim je bilo odobreno posojilo, bo moralo skleniti posebne pogodbe s KB Celje — Podružnica Velenje in ji predložiti tudi vso potrebno dokumentacijo.

Komisija za reševanje stanovanjskih problemov borcev NOV pri Skupščini občine Velenje bo zdaj začela reševati tudi prošnje za dodelitev posojil borcem NOV, ki so zaposleni, vendar je za to na voljo le malo denarja (samo okrog 22.000 din).

NOVA SAMOUPRAVNA STRUKTURA V RUDNIKU LIGNITA VELENJE

Racionalizacija samoupravnega dela

Predlaganih je več novosti: zraven centralnega delavskega sveta še izvršni odbori, pri delavskih svetih organizacij združenega dela pa odbori — Poudarek odgovornosti — Kolektivni izvršni organi bi bili sestavljeni iz članov samoupravnih organov (dve tretjini) in strokovnih delavcev (ena tretjina).

V Rudniku lignita Velenje so začeli že pred meseci oblikovati novo samoupravno strukturo delovne organizacije, in to skladno z določbami XV. amandmaja zvezne Ustave in XIII. amandmaja republiške Ustave. Najprej so se dogovorili za metodo dela oziroma za pristop k oblikovanju nove samoupravne strukture delovne organizacije.

Pri oblikovanju nove samoupravne strukture so na velenjskem rudniku upoštevali še posebej naslednja temeljna načela: nova samoupravna struktura mora biti odraz dosedanje pozitivne prakse v delu samoupravnih organov; samoupravno delo je treba racionalizirati, to je vpeljati racionalno delitev funkcij posameznih samoupravnih teles; zaostriti je treba sistem odgovornosti, tako osebne, kot kolektivne; skozi celoten sistem organov je treba zadržati »rdečo nit« samoupravljanja (zato je kolegij tudi samo posvetovalni organ direktorja).

KAKSNA BO NOVA SAMOUPRAVNA STRUKTURA NA NIVOJU DELOVNE ORGANIZACIJE?

Zraven centralnega delavskega sveta bodo delovali na nivoju delovne organizacije, Rudnika lignita Velenje še izvršni odbori (kolektivni izvršni organi) za proizvodnjo, tehnološko politiko in varnost pri delu; načrtovanje in gospodarsko politiko; finančno politiko, komercialno politiko; splošna vprašanja in samoupravno politiko ter za socialno-kadrovsko in stanovanjsko politiko. Kolektivni izvršni organi, to je izvršni odbori, bodo imeli še individualne izvršne organe za posamezna področja (strokovne organe).

Na nivoju delovne organizacije bo še individualni izvršni organ (direktor) s pomočnikom in kolegijem kot posvetovalnim organom individualnega izvršnega organa (tj. direktorja).

SAMOUPRAVNA STRUKTURA NA RAVNI ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

Izoblikovan je predlog, da se oblikujejo samostojne organizacije združenega dela brez svojstva pravne osebe. Kar zadeva samoupravno strukturo, bi bile organizirane podobno kot samouprav-

ni organi na ravni delovne organizacije.

Zraven delavskega sveta bi v okviru samostojnih organizacij združenega dela deloval kot kolektivno izvršilno organa še odbora, in sicer za razvoj, varstvo pri delu in kadrovska vprašanja, ter odbor proizvodnih enot, za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Delovalo pa bi še delavsko razsodišče.

Delavski svet samostojne organizacije združenega dela nima individualnega izvršnega organa, pač pa naj bi imeli, kot je predlagano, take organe odbori. Na te odbore pa bi se, podobno kot že na nivoju delovne organizacije, navezovala organizacijska shema, ki je približno vsklajena s samoupravno strukturo.

Sicer pa naj bi tudi pri individualnih izvršnih organih delavskega sveta delovali kot posvetovalni organ kolegiji.

NOVA VLOGA CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA

Ob racionalizaciji samoupravnega dela bi moral centralni delavski svet, kot najvišji samoupravni organ Rudnika lignita Velenje, oblikovati poslovno in tehnično politiko delovne organizacije. Obvezno bi moral sprejeti kratkoročni in dolgoročni perspektivni načrt in letni delovni načrt ter razpravljati o izvajanju letnega načrta ob polletju in ob koncu leta, tedaj pa tudi oblikovati poslovno politiko za naslednje leto. Statut pa bo, kar je povsem razumljivo, določil tudi še druge naloge centralnega delavskega sveta.

Mnoga vprašanja, ki ne zadevajo globalne poslovne politike Rudnika lignita Velenje, bi prepuščili kolektivnim izvršnim organom, ki bi opravljali svoje delo v skladu z začrtano poslovno politiko. Vsek po svojem področju bi kolektivni izvršni organi izvajali politiko in za to tudi odgovarjali.

Vpeljana bi bila tako popolna delitev dela med samoupravnimi organi Rudnika lignita Velenje.

POUDAREK ODGOVORNOSTI

Iz dosledno izvedene delitve dela med samoupravnimi organi pa izhaja sam sistem odgovornosti, med drugim tudi za strokovnost predlogov, ki jih oblikujejo in pripravijo strokovni organi ter posredujejo kolektivnim organom. Če jih ti sprejmejo, so predlagatelji dolžni poskrbeti za realizacijo sprejetih odločitev. (Dosedanja samoupravna praksa je namreč opozorila na premajhno odgovornost, posebej še predlagateljev pri pripravi predlogov, saj so se predlagatelji, če ni bilo pričakovanih rezultatov, »skrivali« za razne komisije, upravni odbor in centralni delavski svet, to je za organe, ki so odločitve sprejemali.)

Zelo podrobno so izoblikovane tudi naloge individualnega izvršnega organa na nivoju delovne organizacije (direktorja). Predlagano je, da bi imel direktor v prihodnje več pravic, seveda pa tudi več odgovornosti.

Ko že pišemo o odgovornosti odločanja, naj omenimo, da je bilo doslej večkrat slišati mnenje, češ, zakaj so sa-

moupravni organi potrebni, če so sklepi pripravljeni že vnaprej, torej so odločitve pravzaprav že znane. Vendar so tisti, ki so javno izražali tako mnenje, nedvomno pozabili, da so samoupravni organi vendarle morali odločitve sprejeti. Odločitve, seveda v več variantah, je bilo treba pripraviti tako, da so jih samoupravljalci razumeli in se zavestno odločali zanje. Da strnemo dejstvo: tudi že pripravljen predlog mora samoupravni organ sprejeti z glasovanjem in če bodo samoupravljalci predloge razumeli in videli v njih napredek, potem bodo zanje gotovo glasovali z »da«.

MANDATNA DOBA — 4 LETA

Predlagano je, da bi trajala mandatna doba centralnega delavskega sveta in delavskih svetov samostojnih organizacij združenega dela 4 leta, s tem, da se vsaki dve leti voli polovica novih članov. Tudi mandat individualnega izvršnega organa (direktorja) naj bi trajal 4 leta.

Zanimiv je predlog za sestavo kolektivnih izvršnih organov. Sestavljali jih naj ne bi samo člani samoupravnih organov, pač pa bi bili v njih tudi strokovni delavci z raznih področij. Predsednik bi moral biti član samoupravnih organov, sicer pa bi bilo v kolektivnih izvršnih organih 2/3 članov samoupravnih organov in 1/3 strokovnih delavcev.

V predlogu statuta Rudnika lignita Velenje so opredeljene še pravice in dolžno-

sti celotne samoupravne strukture ter direktorja, njegovega pomočnika in kolegija.

Sicer pa statut velenjskega rudnika obravnava tudi naloge s področja vseljudskega odpora, kar je nedvomno bistvena novost.

V SAMOUPRAVNIH ORGANIH V PRIHODNJE VSAK 10. VELENJSKI RUDAR

Velenjski rudarji bodo po vsej verjetnosti že v drugi polovici novembra začeli z javno razpravo o predlogu novega statuta Rudnika lignita Velenje. Statut pa naj bi sprejeli decembra, potem ko bi sklenili javno razpravo med člani delovne skupnosti.

Ko bo statut izdelan in sprejet, bodo pristopili k izdelavi dveh pravilnikov, in sicer o volitvah in o delu samoupravnih organov. Ta dva pravilnika morata biti izdelana in sprejeta do volitev novih članov samoupravnih organov. V Rudniku lignita Velenje so se namreč dogovorili, da ne bodo v statutu podrobneje obravnavali volitve in način dela samoupravnih organov, pač pa v posebnih pravilnikih.

V Rudniku lignita Velenje računajo, da bo v prihodnje v samoupravnih organih deloval vsak deseti zaposleni. Vendar pa istočasno poudarjajo, da bodo pristojnosti samoupravnih organov, tako v okviru delovne organizacije kot samostojnih organizacij združenega dela, precej večje kot doslej, seveda pa bodo večje tudi odgovornosti.

M.

Pismo delovnim kolektivom

Ob tednu otroka je pionirska komisija pri občinski zvezi Društev prijateljev mladine Velenje naslovila na delovne in družbenopolitične organizacije v občini posebno pismo. V njem je poudarjeno, da je tudi letos Teden otroka prilika za oceno dosedanje skrbi za vzgojo in zaščito otrok, hkrati pa tudi priložnost za oceno sprejetih programov ter za nadaljnje aktiviranje vseh družbenih dejavnikov.

»V naši občini je bilo že precej storjeno za otroke«, piše med drugim v pismu, »zato ne bi bilo prav, če bi podcenjevali vse pridobitve, hkrati pa precenjevali tisto kar še nimamo, ali pa je samo delno urejeno. Ob tem pa so zaznavna nekatera protislovja med osebno in družbeno zavestjo, posledice tega pa občutimo na področju skrbi za otroke. Naša organizacija razvija različne privlačne aktivnosti, ki mlade bogate in razvedre, obenem pa jih vzgajajo in pripravljajo na življenje. Ena izmed najvažnejših področij našega dela je delo s pionirji.«

Organizacija prijateljev mladine oziroma pionirska komisija je še posebej pomembna zato, ker nudi številne priložnosti za organizacijo takšnega življenja

otrok, ki jim bo privzgojilo lastnosti in sposobnosti samoupravljalcev. Zato je v Teden otroka občinska zveza društev prijateljev mladine hkrati s pionirsko komisijo zaprosila vse delovne organizacije v Saleški dolini, da bi pri sprejemanju finančnih načrtov za prihodnje leto ne pozabili na otroke in namenili za delo z mladino potrebna sredstva.

Pismo delovnim kolektivom občine Velenje pa so sklenili takole:

»V želji, da bi prodrlo spoznanje o nujnosti stalnega dela z mladimi, bodoči delavci in samoupravljalci, v vse delovne kolektive naše občine, se vsem, ki so doslej odločilno pomagali spreminjati socialistično vzgojne smotre v resničnost, iskreno zahvaljujemo.«

Vse delovne organizacije v občini je pionirska komisija pri občinski zvezi prijateljev mladine seznanila z delovnim načrtom za prihodnje leto, pionirski odredi pa bodo ta mesec poslali delovnim organizacijam — mentorjem pisma poročila o dosedanjem delu in o načrtih za vnaprej, predvsem z namenom, da bi se v delovnih organizacijah lažje odločali, katere akcije pionirjev bodo tudi gmotno podprli.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Velenje

RAZPISUJE

naslednji prosti delovni mesti

1. šefa katastrskega urada
2. referenta za gradbene zadeve

Poleg pogojev iz 23. člena zakona o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih v SR Sloveniji morajo kandidati imeti:

- pod 1. višjo izobrazbo in 4 leta delovnih izkušenj,
- pod 2. višjo strokovno izobrazbo gradbene smeri in 4 leta delovnih izkušenj.

Za šefa katastrskega urada je zagotovljeno družinsko stanovanje.

Kandidati naj k vlogi priložijo kratek življenjepis z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilom o šolski izobrazbi.

Rok za prijave je 15 dni po objavi razpisa.

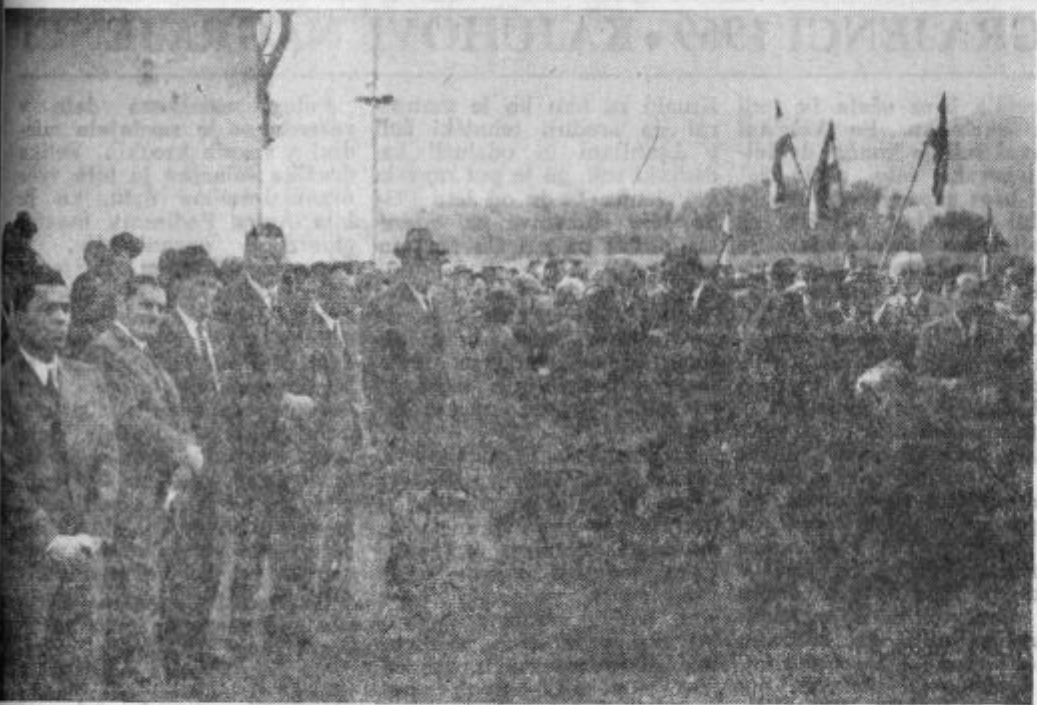
Razpisna komisija

Posvetovanje v Belih vodah

Svet krajevnih skupnosti Bele vode je skupaj z Občinsko zvezo za telesno kulturo Velenje sklical za petek, 17. oktobra, posvetovanje o možnostih za razvoj kmečkega turizma ter o organizaciji zimovanj za šolsko mladino v Belih vodah in na Plešivcu ter o organizaciji redne šole smučanja v Belih vodah. Na posvetovanju so povabili predstavnike občinske skupščine, poslance in druge.

Letna skupščina klubov OZN

Prejšnji petek je sklicala občinska konferenca klubov OZN redno letno skupščino klubov OZN, na kateri so spregovorili o dejavnosti klubov OZN v Saleški dolini v letih 1968 in 1969 ter sprejeli program dela za prihodnje razdobje.

Sovesnosti v Sentilju so se udeležili številni gostje med njimi častni predsednik ZZB NOV Franc Leskošek — Luka, predsednik gospodarskega zbora slovenske skupščine Tone Bole, republiški in zvezni poslanci, predstavniki sosednjih občin in drugi

PO SEJI SVETA ZA GOSPODARSTVO SKUPŠČINE OBČINE VELENJE

Edina rešitev za STIX — prisilna uprava

Člani sveta so bili prepričani, da staro vodstvo podjetja STIX Velenje ni sposobno rešiti problemov — Ugotovitve inšpekcije SDK — Prisilna uprava izdelala program dela

Zadnja, razširjena, seja sveta za gospodarstvo Občinske skupščine Velenje je bila izredno razgibana. Člani sveta so tamreč razpravljali o nastalem položaju v podjetju za izdelavo pohištva STIX Velenje o ukrepih za odpravo problemov. Člani sveta so bili najprej seznanjeni z ugotovitvami inšpekcijskih organov, hkrati pa jim je bil posredovan tudi predlog, da se uvede v podjetju STIX prisilna uprava, saj predlogi direktorja, kot je bilo naglašeno, ne zagotavljajo uspešnosti poslovanja delovne organizacije v prihodnje.

Ugotovitev iz zapisnika SDK:

Inšpekcijski organi SDK so predali periodični obračun podjetja STIX Velenje za čas od 1. 1. do 30. 6. 1969.

— Vrednost osnovnih sredstev se je v letu 1969 povečala za 61.973 din.

— Na investicijah v teku dolga STIX dobaviteljem za osnovna sredstva (po stanju 30. 6. 1969) 23.331 din.

— Podjetje za izdelavo pohištva STIX Velenje je letos oddalo privatnemu obrtniku Francu in Borisu Dirjcu iz Ljubljane povelje za izdelavo pomivalnih korit le plošč za korita. Ploščino je kupilo podjetje STIX kot reprodukcijski material — brez obračuna in plačila prometnega davka. V velenjskem STIXU tudi niso oddali evidence o oddanem materialu, niti o porabljenih količinah oz. o prevezanih izdelkih. Ni pa bila sklenjena niti kooperacijska pogodba.

— Računovodja Jože Zibret je s 1. 1. 1969 ukinil količinsko evidenco materiala v skladišču z utemeljitvijo, da se evidence duplirajo. Skladiščnik je s tem izgubil pred nad dejanskim stanjem materiala. Skladiščnik Drev je tudi kolidiral dole račune.

— 13. 2. 1969 je prispele pošiljke terjatev pomivalnih korit (599) in ovoza. V podjetju tovarnega lista za to pošiljko nimajo (1). Skladiščnik se je obremenil le za 30 korit (prejemnice je oddal v knjižnico šele sredi marca). Z dobaviteljem od 20. 2. 1969 je 93 korit predpisoval na podjetje Geber — Stari trg. Nevednostiranih pa je ostalo 290 korit v vrednosti 82.600 din. Zanimivo je ob tem, da do tega pregleda poslovanja podjetja Geber iz Starega trga še niso poslali fakture za poslanih 9 korit.

— 1. in 2. julija 1969 je bila izvedena v podjetju STIX inventura. Lesni tehnik Gošnik je ocenil nedovršeno proizvodnjo na 504.334 din računovodja Zibret pa ni upošteval dejanske vrednosti nedovršene proizvodnje (to je 504.334 din), pač pa je v bilanci prikazal nedovršeno proizvodnjo v vrednosti 1.396.112 din. Periodični obračun podjetja STIX za prvih šest mesecev 1969 je tako izkazoval 15.472 din dobička, dejanska pa je bila takrat za okrog 788.000 din izguba.

— Računovodja Zibret je inšpektor vprašal, zakaj ni upošteval dejanskega stanja oz. kakšen pomen naj bi imelo prikrivanje izgube. Zibret je trdil, da mu je mogoče, da je nedovršena proizvodnja prikazana nerealno, »vendar je bila želja direktorja, tov. Dremelja, da se ne prikaže izguba, temveč dobiček, in da je bila inventura nepravilno opravljena«.

— Vrednost nedovršene proizvodnje je po popisu z dne 31. 8. 1969 znašala 605.725 din, se pravi, da je bila ocena nedokončane proizvodnje po stanju 30. 6. 1969 v mesku 504.334 din realna. Inšpektor ob tem ugotavlja, da je »trdi« direktorja podjetja neuteemeljena, da je bil popis 30. 6. nepravilno izveden«.

Neustrezno vodenje vzrok za težave v podjetju STIX

Člani sveta za gospodarstvo so v razpravi izredno kritično ocenili delo dosedanjega vodstva v podjetju STIX Velenje, posebej pa še direktorja Fran-

ca Dremelja. Eden od članov sveta je v razpravi takole razmišljal: »Če dosedanjí vodja podjetja ni bil sposoben rešiti problemov, oziroma je dovolil, da se je ukrepalo tako, kot se je, potem ne vidim nobenega poročstva za to, da bi probleme v doglednem času, seveda s starim vodstvom odpravil. Zato je prisilna uprava nujnost!«

V razpravi je bilo slišati tudi tale vprašanja oz. misli: Kako je mogel direktor dovoliti odpravo evidence v skladišču (saj so bila skozi to odprta vrata vsem malverzacijam in mahinacijam)? Kaj so storili samoupravni organi? Zakaj v podjetju STIX niso imeli kalkulacij oz. niso vedeli, koliko dejansko stane posamezen element? Kdo bo odgovarjal za moralno škodo, ki jo bo utrpela vsa Saleška dolina in ali bodo občani ter drugi resnično verjeli, da je STIX osamljen primer slabega gospodarjenja?

V razpravi je direktor podjetja STIX, Franc Dremelj, izjavil, da ni res, da bi želel, da ne bi bila prikazana izguba, kot je navedeno v izjavi računovodje J. Ziberta v zapisniku inšpekcije SDK. Povedal je tudi, da polletne bilance ni podpisal. »Številkam sem verjel, v stvari se nisem vtikal.« Dremelj je še povedal, da se je posvetil trgu in da je trg zagotovljen, prav tako pa so dosegli širitev obrata, saj je bila vrednost osnovnih sredstev leta 1966 150.000 din, letos pa 1.200.000 din.

Predsednik delavskega sveta podjetja STIX, Bernard Drev, je povedal, da so bili samoupravni organi premalo previdni, predvsem zato, ker niso zahtevali analiz. Zdaj, ko so samoupravni organi in kolektiv uvideli kakšno je stanje, so sklenili, da bodo pomagali prisilni upravi, da čimprej uredi poslovanje. Bernard Drev se je zavzel tudi za to, da bi kazalo poiskati krivca za nastali položaj. Gre za zaposlitev 90 ljudi, ki so pridno delali, moralo pa za svoje delo tudi niso bili najbolj plačani. Z minimalnimi osebnimi dohodki (300 din) pa je zdaj težko živeti. Vpraševal pa se je predsednik DS tudi, kako naj bi kontrolirali delo direktorja in računovodje?

Preden so člani sveta za gospodarstvo soglasno sprejeli sklep o tem, da se v podjetju za izdelavo pohištva STIX Ve-

lenje uvede prisilna uprava ter imenovali za prisilnega upravitelja dipl. inž. Petra Krapeža, glavnega inženirja iz LIK Soštanj za člana odbora prisilne uprave pa še Rudija Satlerja in Jožeta Vrbiča, oba prav tako iz LIK Soštanj, je bilo soglasno sprejeto tudi stališče, da je treba odboru prisilne uprave nuditi vso pomoč, da se sanira to lesno predelovalno podjetje. Naloga prisilne uprave pa ne bo lahka, saj brez sodelovanja vseh dejavnikov iz Saleške doline ter brez sanacijskega posojila naloge uspešno prav gotovo ne bo mogla opraviti.

Delovni program odbora za prisilno upravo

Članom sveta za gospodarstvo je bil posredovan tudi delovni načrt odbora za prisilno upravo. V tem načrtu ugotavlja odbor vzroke za težave, v katerih se je znašel STIX. Eden od osnovnih vzrokov je zmanjšanje storilnosti za 31 % v letu dni in pa dokaj neugodno razmerje med produktivnimi in režijskimi delavci.

Po predlogu odbora za prisilno upravo naj bi sanacija podjetja STIX potekala v 2 fazah, in sicer bi v prvi fazi uredili proizvodni proces tako, da bi preprečili nadaljnje ustvarjanje izgube, v drugi fazi pa zagotovili povečanje obsega proizvodnje in dohodka. V razdobju petih mesecev pa naj bi uveljavili le-te ukrepe:

— na zaposlenega naj bi dosegli vrednost proizvodnje 260 din na dan, se pravi, da bi se produktivnost povečala za 30 %;

— kalkulirali bi 30 % stroške prodaje, z drugimi 70 % pa bi krili vse stroške proizvodnje;

— zaloge nedovršene proizvodnje ne smejo presegati vrednosti 20 dnevne proizvodnje po lastnih cenah;

— vrednost zalog izdelkov pa ne sme presegati 15 dnevne proizvodnje po prodajnih cenah.

Septembra spet rekord v TGO Gorenje Velenje

Prejšnji mesec so zaposleni v Tovarni gospodinjstva opreme Gorenje Velenje izdelali kar 54.978 štedilnikov, pralnih strojev in hladilnikov v vrednosti 55.500.000 dinarjev.

V prvih devetih mesecih letos pa je prišlo iz tekočih trakov Gorenja že 391.845

Posvetovanje

Na posvetovanju s člani komisij za spremembo in dopolnitev samoupravnih aktov iz delovnih organizacij, ki ga je pripravil Občinski sindikalni svet Velenje, so razpravljali o oblikah in metodah dela, izmenjali pa so tudi mnenja o nekaterih vprašanjih, ki bi jih kazalo v samoupravnih aktih delovnih organizacij na področju velenjske občine urediti enotno.

(n)

Dosežki šoštanjskih usnjarjev

Kljub povečani proizvodnji odprodali tudi del zalog gotovih izdelkov in zmanjšali medfazno proizvodnjo — Lani izguba, letos ob koncu avgusta 940 tisoč dinarjev za sklade — Poprečni osebni dohodek zdaj že 1.052 dinarjev

V nekaj mesecih se je položaj tovarne usnja Soštanj bistveno spremenil. S pomočjo in razumevanjem občinske skupščine, bančnih zavodov in nekaterih delovnih kolektivov je novo vodstvo usnjarne uspelo normalizirati poslovanje. Čeprav je bilo treba v letošnjem letu pokriti še del lauskoletne izgube, pa so v Soštanju navzlic temu v prvih osmih meseci letos dosegli 940 tisoč dinarjev za sklade, čeprav so na začetku leta računali, da bo na voljo za sklade le okrog 600 tisoč dinarjev. Kot je povedal direktor tovarne, Boris Lenček, so zdaj prepričani, da bodo ustvarili v tem letu okrog 1.600.000 do 1.800.000 din za sklade, to pomeni, da bodo skladi kar trikrat večji, kot so sicer računali.

Navzlic težavam okrog oskrbe s surovinami, dosega jo v šoštanjski tovarni usnja predvideno dinamiko proizvodnje, v avgustu pa so planске naloge tudi precej presegli. V prvih osmih mesecih letos so, v primerjavi s preteklim letom, povečali namok za skoraj 400 ton, oziroma od 2.164 ton na 2.548 ton.

Odbor prisilne uprave v delovnem programu med drugim navaja, da je uspešnost dela prisilne uprave slej ko prej dvomljiva. Razlika med saldi upnikov in dolžnikov (1 : 4 v korist upnikov) je naravnost katastrofalna. Prisilna uprava stoji pred skorajda nerešljivim problemom, kako zagotoviti ob takem stanju upnikov normalno poslovanje. Težava je tudi v tem, ker izguba še nastaja in bo potreben določen čas, da se zaustavi naraščanje izgube (na to vpliva nedovršena proizvodnja, zaloge gotovih izdelkov in visoki režijski stroški). V razdobju 5 mesecev bi bilo naraščanje izgube mogoče preprečiti.

Po mnenju odbora za prisilno upravo bo potrebna za neuspešno delo podpora z dvema akcijama, in sicer:

— reševanju problemov v zvezi z zaposlovanjem odvečne delovne sile, saj bo treba predvidoma število zaposlenih zmanjšati. Ta problem bo mogoče uspešno rešiti z razumevanjem drugih delovnih organizacij v Saleški dolini;

— in zagotovitvi potrebnih sredstev, in to v obliki sanacijskih in dolgoročnih kreditov, saj brez tega uspešnega poslovanja ne bo.

In še dvoje, troje vprašanj:

● Poraja se vprašanje, kot ugotavlja tudi odbor prisilne uprave, ali v podjetju STIX ni bilo izgube že lani, saj so v bilanci prikazane visoke vrednosti nedokončane proizvodnje?

● Zakaj lahko občinska skupščina ukrepa šele takrat, ko je že izguba, oz. zakaj družbeno političnim organizacijam ni dana možnost, da bi ukrepale takoj, ko uvidijo slabosti, s čimer bi nedvomno preprečile nastajanje družbene škode?

● Tiste Velenjčane pa, ki jim ni vseeno za ugled Saleške doline, oz. za ugled gospodarstva občine, zanima, če bo kdo in kako, ter kdo, odgovarjal za tako poslovanje, kot je bilo v podjetju za izdelavo pohištva STIX Velenje?

strojev za gospodinjstva v vrednosti nad 380 milijonov din. Lani vse leto pa so v TGO Gorenje Velenje izdelali 307.000 strojev za gospodinjstva v vrednosti 310 milijonov dinarjev.

Proizvodnja v velenjski Tovarni gospodinjstva opreme Gorenje je letos večja iz meseca v mesec, posebej razveseljivo pa je ob tem, da uspejo celotno proizvodnjo tudi prodati.

(rj)

Sklicana seja občinske konference

V sredo je bila seja komisije občinske konference Zveze komunistov Velenje, na kateri so sprejeli sklep o sklicu 7. seje občinske konference ZK Velenje, razpravljali pa so tudi o poteku konference organizacij ZK.

osebnega dohodka na mesec, v prvih osmih mesecih letos pa se je poprečje povzpelo že na 1.052 dinarjev, avgusta pa celo na 1.090 dinarjev.

Kljub povečani proizvodnji (lani so izdelali do konca avgusta 27.000 m² zgornjega usnja, letos pa kar 40.000 m²) vsem naročilom niti ne morejo zadostiti. Zaradi velikega povpraševanja na domačem tržišču in ker želijo ustreči domačim predelovalcem, so v zaostanku z izvozom, saj so do konca avgusta izvozili le za 250 tisoč dolarjev zgornjega usnja (letni plan znaša 500 tisoč dolarjev) računajo pa, da bodo do konca leta zamujeno nadoknaditi. Ko že pišemo o izvozu, naj še omenimo, da je tovarna usnja Soštanj že zdaj sklenila pogodbe za izvoz zgornjega usnja v letu 1970 na zahodnoevropsko tržišče, in sicer v vrednosti 500 tisoč dolarjev.

Poudariti je treba, da dosega kolektiv tovarne usnja Soštanj tako zadovoljive proizvodne in ekonomske dosežke kljub precejšnjim težavam v zvezi z oskrbo s surovinami ter ob veliki nelikvidnosti, vendar ne po lastni krivdi. Kupci dolgujejo tovarni usnji Soštanj 16 milijonov dinarjev (stanje ob koncu avgusta), tovarna usnja Soštanj pa dolguje dobaviteljem le 9 milijonov dinarjev.

Razgovor z direktorjem nove enote TGO Gorenje — inženiring, dipl. inž. Ljubom Kovačičem

NALOG VELIKO

Osrednji delavski svet Tovarne gospodinjstva opreme Gorenje Velenje je nedavno tega sklenil ustanoviti novo enoto — Gorenje — inženiring, za vodjo enote pa je imenoval dipl. inž. Ljuba Kovačiča.

Sam razvoj tovarne gospodinjstva opreme Gorenje oz. gospodarstva v Saleški dolini, je med pogovorom poudaril dipl. inž. Ljubo Kovačič, je zahteval pravzaprav dopolnilno organizacijsko obliko — to je inženiring, ki bi deloval v okviru TGO Gorenje Velenje.

Inženiring naj bi predvsem deloval za potrebe TGO Gorenje in za delovne organizacije, ki so kooperanti te velenjske tovarne. Ena od osnovnih nalog nove enote Gorenje — Inženiring je nedvomno zlasti še vsklajevanje proizvodnih in investicijskih programov, ter vodenje investicijske izgradnje; na ta način bi dosegli tudi kar največjo možno vsklajenost v razvoju Gorenja in delovnih organizacij, ki z Gorenjem proizvodno sodelujejo. V kolikor pa bodo dopuščale zmogljivosti, bo Inženiring nudil pomoč tudi drugim delovnim organizacijam, to je tistim, ki z velenjskim Gorenjem ne sodelujejo.

Se pravi, da ni težko razumeti, zakaj so se v velenjski Tovarni gospodinjstva opreme Gorenje odločili za ustanovitev posebne enote — Inženiring. Osnove so bile za razvoj take organizacijske oblike v Velenju bogate; Inženiring izhaja iz bogatih in izredno dinamičnih lastnih izkušenj Gorenja pri lastni izgradnji oz. razvoju (kar je velika vrednost) in pa iz delovne organizacije, kjer je ekipanija proizvodnje izredno velika. Sicer pa TGO Gorenje Velenje že nekaj časa budno sledi sodobnim konceptom razvoja v tujini, razpolaga pa tudi s številnimi kadrom s področij, ki bodo kos vsem zahtevnim nalogam, ki so pred Inženiringom. Iz navedenega pa tudi nedvomno izhaja, da lahko velenjsko Gorenje z enoto Inženiring

v prihodnje nudi kooperantom veliko pomoč pri usklajevanju programov razvoja oz. pri nadaljnjem razvoju.

Čeprav je bila nova enota Gorenje — Inženiring ustanovljena šele pred nedavnim, pa je že začela z delom. Kot je povedal dipl. inž. Ljubo Kovačič, je Inženiring vključil v svoje delovno področje med drugim tudi reševanje problemov internega transporta. V tej zvezi je Inženiring prevzel ekskluzivno zastopstvo znane trrdke Flowlink za Jugoslavijo. Inženiring Gorenja sodeluje pri tem, v okviru usklajenega programa, z mariborsko Tovarno kovinske opreme Primat.

Inženiring se je začel ukvarjati tudi že z nadaljnjim razvijanjem predelave in uporabe umetnih mas, kar utegne postati izredno zanimiva naloga za prihodnje. V Velenju pripravljajo s tega področja programe razvoja proizvodnje in predelave umetnih mas. V tej zvezi rešujejo tudi programsko problematiko tovarne usnja na tem področju, to je tovarni usnji v Sloveniji, to je tovarni usnji v Gorenju, kjer naj bi predelavo umetnih mas vključili v usklajene razvojne programe obeh delovnih organizacij.

Inženiring pa pripravlja tudi več programov za osvajanje proizvodnje plinskih armatur, elektromotorjev in drugih sestavnih elementov v delovnih organizacijah, kooperantih Gorenja za potrebe TGO Gorenje Velenje.

Ena od osnovnih nalog, ki jo zasledujejo v novi enoti Gorenja — v Inženiringu, pa je — zagotoviti solidno in temeljito obdelavo programov ter kar najbolj usposobiti kader, ki bo vključen v raziskovalno in razvojno delo Inženiringa.

M.

KAJUHOVI NAGRAJENCI 1969 • KAJUHOVI NAGRAJENCI 1969 • KAJUHOVI NAGRAJENCI

Pevski zbor »Karel Destovnik - Kajuh« iz Velenja

Za dolgotrajno uspešno delovanje

Pevski zbor Karel Destovnik-Kajuh Velenje je začel z delom kmalu po osvoboditvi in je tako nadaljeval delo zbora, ustanovljenega 1919. Velike akcije prostovoljnega dela, obnova porušene domovine, začetek izgradnje industrije v naši občini in izgradnja novega rudarskega mesta, vse to je terjalo velike napore delovnih ljudi in mnogokrat so kulturno-umetniške skupine s svojimi prireditvami pripomogle k sproščenosti in ljudski prešernosti, kar je dvigalo delovni elan. Pevski zbor je s svojimi nastopi mnogo pripomogel k prijetnemu razpoloženju in k pripravljenosti delovnih ljudi za sprejem novih delovnih nalog.

Pevski zbor je nastopal na mnogih proslavah in svečanostih. Sodeloval je ob slovesnostih, ko so Velenje obiskovale razne državne in družbeno-politične delegacije mnogih evropskih in izvenevropskih držav. Leta 1964 je bil v Velenju simpozij delavskih pesmi. Tudi tokrat je pevski zbor nastopal in bil nosilec velikih organizacijskih priprav. Ob številnih nastopih pevskega zbora v Kranju, Zagorju ob Savi, Zrečah, Slovenskih Konjicah in drugod velja omeniti njegovo sodelovanje na proslavi 20. obletnice vstaje slovenskega ljudstva v Ljubljani. V zadnjem letu pa je zbor dosegel pomemben uspeh in priznanje s tem, da je pripravil polurni televizijski nastop.

Danes šteje pevski zbor 22 pevcev — amaterjev, med katerimi je največ rudarjev; so pa tudi železničarji, mizarji, trgovci in iz drugih poklicev. Vsi njihovi nastopi so pokazali, da je njihovo delo prežeto z ljubeznijo do preproste ljudske, umetniške ali revolucionarne pesmi, da vlagajo svoj trud za to, da bi lepo zapeli velenjskemu rudarju, kmetu iz Zavodnje ali Sentilja.

Rudarska godba Velenje

Za 50-letno uspešno delo

Kaj pomeni glasba človeku, še posebno rudarju, ko mu v sončnem dnevu ali v prijetnem večeru s svojimi zvoki zamenja hrup defonacij, je težko povedati. Delo v jami je trdo, surovo, neizprosno; razen nesebičnega tovarištva tu ni prostora za čustva, za prijetne in plemenite občutke. In izpoved vere v človekovo ustvarjalnost je potrebno razumeti, ko so velenjski rudarji pred petdesetimi leti ustanovili svojo godbo. Organizatorjem godbe, med katerimi je bil tudi glasbeni ustvarjalec in pedagog Fran Korun — Koželjski, je pomagalo vse prebivalstvo majhnega Velenja. Že leta 1920 je hodilo k vajam preko 120 ljudi, ki so pri godbi hoteli sodelovati. Vztrajnost odbora in godbenikov ter materialna pomoč, ki so jo nudili vsi rudarji, vse to je pomagalo h krepostim in velikim uspehom, ki jih je godba že v prvih letih dosegala. V godbi so sodelovali revolucionarji in organizatorji naprednih teženj in borb za delavske pravice. Mnogi izmed njih pa so med drugo svetovno vojno v borbi za pravice delovnega človeka in za našo svobodo izgubili življenje.

Po vojni je delo rudarske godbe ponovno zaživel; slaviti je bilo potrebno svobodo, zmago, dobre rezultate naporov pri obnovi domovine. Vrstile so se akcije udarniškega dela, rudarji so gradili novo Velenje; v velenjski rudnik so prihajali udarniki iz vse Slovenije, samo da bi nako-

pali več premoga. Velika dela so bila opravljena in povsod je sodelovala rudarska godba, povsod je dvigala delovno razpoloženje in napore je bilo lažje premagovati.

Rudarska godba je v zadnjem desetletju slavila še drugi veliki uspeh. Ob njih in z njihovo pomočjo je zrasla v Velenju druga godba. To je godba mladih fantov in deklet pri rudarskem šolskem centru. Tako raste podmladek našega jubilara.

RUDI BAJEC iz Šoštanja

Za neumorno dolgoletno uspešno aktivnost v Socialistični zvezi, ljudski prosveti in telesni vzgoji

Rudi Bajec se je rodil v družini železničarja v Slovenskih Konjicah. Službeno mesto pri javnem tožilstvu ga je leta 1952 pripeljalo v Šoštanj, dve leti pozneje pa je postal sekretar elektrarne Šoštanj. Četudi sta redni zaposlitvi pri tožilstvu in v elektrarni zahtevali polnega človeka, se je Rudi Bajec kmalu odzval klicu okolja in se z vso svojo osebnostjo vključil v družbeno življenje kraja. Prosvetno društvo Svoboda v Šoštanju

RUDI BOLHA iz Šoštanja

Za 50 let vztrajnega dela v društvi in organizacijah ljudske prosvete, gasilstva in socialnega varstva

Rudi Bolha izhaja iz družine usnjarskega delavca. Še preden je stopil v samostojno življenje, se je kot kovaški vajenec vključil v kolektivno delo mladine, v sokolski krožek in v teh vrstah tekmoval tudi drugod: v Mozirju, Polzeli, Zalcu in Velenju.

Kakor je preraščal v zrelega mladeniča, tako je prevzemal nase vedno več zahtevnejših nalog in jih vestno opravljal v korist skupnosti. V gasilski organizaciji je pričel z delom leta 1919 in še do danes odgovornega, vodilnega dela ni odložil. Samo z zavzetim delom, vztrajnostjo, čutom odgovornosti in sposobnostjo si lahko razložimo njegov vzpon od gasilca-začetnika, preko vedno odgovornejših položajev do občinskega in okrajnega poveljnika.

Moči in hotenja pa so ga vzpodbudili še v druga področja družbenega dela. De-

ko ostala brez očeta in tudi brez skrbnika. Po končani osnovni šoli je končal dveletno trgovsko šolo, a je žal ostal brez zaposlitve. Tako se je bil prisiljen odločiti za podoficirsko šolo, kjer je pozneje nadaljeval kot podoficir vse do propada stare Jugoslavije. Bil je zajet in interniran. Vrnil se je domov, a je bil spet poslan na prisilno delo v Maribor h gradnji letal. Tu je bil zaposlen v mezdem oddelku in je po vseh svojih zmogljivostih pomagal, da je del neizplačanih mezd pošiljal partizanom, en del pa ženam na domove.

V začetku leta 1946 se je zaposlil v bolnici za TBC v Topolšici, kjer dela še danes kot računovodja. Že v prvih povojnih letih ga srečamo kot aktivista — prostovoljnega družbenega delavca na mnogih področjih. Vedel je, da je potrebno delati, zavedal se je tudi tega, da je potrebno delati z ljudmi, jim pomagati in biti njihov organizator v mnogih akcijah. To pa je delovno področje, ki je njemu tako blizu in tu so naloge, ki jih tako rad opravlja. V vsakem človeku vidi dobre strani, zato je prepričljiv v svojo in skupno zmago. Od tod njegova trdna vera v

Kmalu za tem ko je maturiral na srednji tehniški šoli v Ljubljani in odslužil kadrovske rok, ga je pot zanesla v Velenje. Tu je od leta 1954 do 1959 služboval pri rudniku, odtlej pa pri Chrom metalu.

Hitro se je vživel v novo okolje in ni le naključje, da ga najdemo med prvimi akterji, organizatorji in udeleženci prostovoljnih delovnih akcij za izgradnjo mesta Velenja.

Začelo se je pri »Jezeru« in njemu spadajočem rekreacijskem kompleksu, sledila je preureditev kinodvorane v rudarskem domu, regulacija Pake, urejanje parkov, gradnja mesta, vodovoda, otroških igrišč, kulturnega doma itd. Pri vsem tem najdemo ime »Francček« ne le z orodjem v rokah, ampak predvsem med duhovnimi ustvarjalci, mobilizatorji materialnih in ljudskih sil za uresničevanje daljnosežnega programa.

Za vse to pa ne bi bilo mogoče zajeti in obdržati tolikšne množičnosti in delovnega poleta, če telesnega dela ne bi spremljala tudi druga stran človeške biti — duhovna rast in kulturno razvedrilo. Tudi pri tem in posebno prav pri tem je osebnost Franca Koruna neločljivo povezana z vsem, kar je bilo v desetletju postavljenega pod odrske luči, na slavnostne tribune in intimne literarne ali klubske večere.

Siroka kulturna razgledanost, ustvarjalna moč in nepopustljiva volja ga vodi tudi v amatersko gledališče. Svoje dramskega smisla in zmožnosti pa Korun ni izčrpal le v odigranih vlogah. Bil je tudi odličen režiser, še več, botroval je idejni zasnovi gledališkega odra Doma kulture v Velenju. Širok spekter svojih umetniških zmožnosti je prenašal tudi na druge, ne le z vsakdanjim delom, temveč premišljeno v organizirani šoli za igralce z več kot 100 udeleženci.

Nerazumljivo je, kako je po vsem tem še našel čas in moči za organizacijsko-tehnično delo v prosvetnem društvu in politično delo v širšem okolju. Pa vendar ga srečamo v odboru občinske konference SZDL, na čelu komisije za društveno dejavnost, v občinskem komiteju ZK, med odborniki občinske skupščine, v njenem svetu za gospodarstvo in še več drugih političnih, predstavniških in društvenih forumih.

ANICA PODLESNIK iz Velenja

Za 20-letno pedagoško delo z mladino

Velika ljubezen do otrok, plemeniti čut do človeka, pripravljenost na premagovanje težav in žrtvovanje svojega prostega časa, to so nekatere lastnosti preproste, a vendar velike učiteljice Anice Podlesnik. Njeno delo in ona sama je prežeta s pedagoškim optimizmom sodobnega naprednega vzgojitelja. Cela vrsta mladih generacij je v šolskih klopek spoznala resnični svet svojega okolja, v svoji učiteljici pa so spoznali nesebičnost in plemenitost ter vero v človekovo ustvarjanje.

Poleg uspešnega dela v razredu se je razdajala mladini v raznih krožkih. Velika družina šolarjev je bila vzor organiziranemu delu, ko je bila Anica Podlesnik mentor pionirske organizacije. V vsem mladinskem življenju na šoli in izven nje se je poznal in čutil žar ljubezni, sposobnosti in kvalitete njenega dela. Kot odličen pedagog se je zavedala, da je otrok bolj dovzeten za vzgojo v priskrbi in organiziranem delu izven razreda. Njena predanost delu šole in življenju mladine pa je tako velika, da je vsemu temu kos, da veliko dela v občinskem merilu v organizacijah šolske mladine.

Ob velikih uspehih v vodenju dramskega krožka in organizaciji kulturnih prireditev je potrebno omeniti še njeno delo kot poverjenika planinskega krožka. Leto za letom popelje velike skupine mladih prijateljev planin po slovenskih planinskih transverzalah. Da, Anica Podlesnik je bogata iniciativ, ker je bogato njeno delo, ker ve, da mora biti z mladino ustvarjalna.

STANE ŽULA iz Velenja

Za nad 20-letno družbeno aktivnost na področju vzgoje mladine, kulture in političnega dela

Stane Žula je bil rojen na majhni kmetiji v Halozah. Že otroška leta je zaradi hudih socialnih razmer moral preživeti pri tujih ljudeh. Od skromnega kmetijskega delavca si je že zgodaj utrl pot med industrijsko delavstvo. Sodelavci v Metalni Maribor so kmalu odkrili v njem požrtvovalnost, poštenost, sposobnost in nagnjenje h kolektivnosti. Sprejeli so ga v SKOJ, leta 1948 pa v Zvezo komunistov.

Neutešena želja po znanju ga končno pripelje v pedagoško šolo in s tem do učiteljskega poklica. Namestitveni dekret za učiteljsko mesto v nerazviti Beli Krajini ga ni ne prestrašil ne razočaral. Nasprotno — z vso vsmo, mladostnimi močmi in vero v mladino se je lotil pedagoškega poklica. Z učni mi in zlasti vzgojnimi uspehi med učenci v šoli in s posvečanjem mladini v prostem času zunaj šole, je pritegnil nase pozornost občine in pedagoške službe; imenovali so ga za ravnatelja osnovne šole Dragatuš. Dosegel je, da je šola kot vzgojno izobraževalna celota postala resnično šola za življenje. Prevzel je tudi številne odgovorne družbene funkcije, kljub temu pa je še vedno našel čas in moči za delo v dramski družini.

Tudi ko je septembra 1964 menjal službo, menjal kraj, ko je po odhodu iz Dragatuša nastopil službo tajnika Izobraževalne skupnosti v Velenju, so se z njim preselila tudi njegova hotenja. Ni odlagal; v prosvetnem društvu Svoboda Šoštanj je bil tajnik, tri leta pa je že predsednik občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij in predsednik medobčinskega odbora sindikata družbenih dejavnosti.

Kajuhovi nagrajenci 1969: Stane Žula, Rudi Bolha, Anica Podlesnik, Rudi Bajec, Stane Jelen in Fran Korun

je kmalu odkrilo v njem odličnega interpretatorja zahtevnih vlog v drami, veseligr in komediji. Igralska nadarjenost in smisel za umetnost sploh ga je vodila tudi korak naprej k režiji, k svetovanju o zasnovah scenarija in karakternih likov mask in kostumirje. Uspehi dramske družine šoštanjske Svobode slonijo v veliki meri prav na njegovem neutrudljivem delu in širokih kulturnih zmožnostih.

V letu 1964, ko je TVD Partizan v Šoštanju zašel v najtežjo krizo, je nagrajenec na zahtevo Zveze komunistov prevzel vodstvo tega društva. Z vsemi svojimi močmi se je lotil perečih organizacijskih, kadrovskih in materialnih vprašanj, ki so društvo pripeljali skoraj že do razsula. Uspeh ni izostal. Poiskati je znal novo strokovno vodstvo, pomnožiti članstvo, zagotoviti potrebno opremo, pri vsem tem pa je izpeljal še obširen investicijski program obnove in preureditve zastarele, neurejenega in neprijetnega doma Partizana.

Ti začetni uspehi, organizacija, kadri, sredstva in končno urejen telovadni dom so bili že sami po sebi zadostna vzpodbuda mnogim ljubiteljem telesne vzgoje in športa za premišljeno, načrtno nadaljnje delo. To se je kmalu pokazalo v oživljeni aktivnosti v sekcijah. Vsako leto junija zlasti navdušuje nastopajoče in občinstvo že tradicionalni »Teden športa« v Šoštanju.

Kljub zavzetosti nagrajenca v telesno vzgojnem društvu pa še vedno žrtvuje prosti čas za politično aktivnost. Vse od prihoda v Šoštanj leta 1952 pa do danes je v vodstvenih organih Socialistične zveze v občini in republikli.

lavci šoštanjske usnjarne so za svoje manifestacije in razvedrilo pogrešali godbo. Med drugimi so tudi v Rudiju Bolhu videli marljivega organizatorja, zato ga leta 1925 najdemo v pripravljalnem odboru za ustanovitev delavske godbe na pihala. Uspeh ni izostal. Še istega leta je nastala godba, ki še do danes ni utihnila. Odtlej poteka 45 let, tolikšen pa je tudi nagrajenčev delež v godbi. Kot organizator in godbenik je pričel, kot odbornik, blagajnik, podpredsednik in predsednik godbe pa še danes pomeni stebel tega kolektiva. Resnično velika je tudi prav njegova zasluga, da je godba premagala nešteto ovir, kriz in težav, s katerimi se je godba srečevala v svojem vzponu in razvoju in ostala čvrsta kakršna je danes.

Human odnos do sočloveka in njegove biti se končno kaže tudi v nagrajenčevi pripravljenosti pomagati tistim, ki jih je narava prikrajšala za normalno življenje. Sprejel je skrb za gluhoneme in jim že od leta 1963 kot tajnik njihovega društva pomaga premagovati njihove težave. Podobna je njegova družbena vloga v društvu upokoencev v Šoštanju.

STANE JELEN iz Topolšice

Za dolgoletno prostovoljno družbeno delo v Socialistični zvezi, v prosvetnih in humanih organizacijah ter v krajevnih skupnostih

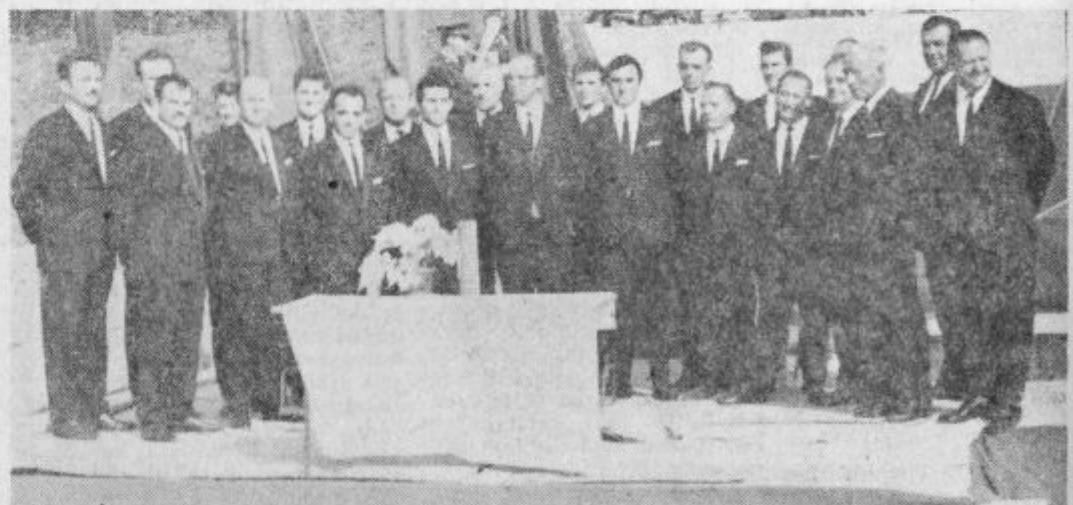
Stane Jelen je že v svoji rani mladosti občutil trdo življenjsko pot, ki jo mora delovni človek premagovati, da si zagotovi obstoj. Njegov oče, mlinarski delavec, je padel v prvi svetovni vojni. Srednje velika družina je ta-

uspehe, ki jih je tudi pri svojem delu dosegel. Pri sprejetih nalogah pa je bil do sebe neizprosno in dosleden. Ne pozna kolebanja in ne zna reči ne, kadar je potrebno sprejeti posamezno nalogo. Te njegove lastnosti potrjuje zaupanje množice, ki so mu nalagale odgovorne naloge. Tako je že sedmo leto predsednik krajevnih organizacij SZDL, dve leti je bil sekretar osnovne organizacije ZK, tri leta je bil član občinskega komiteja, osem let je član poravnalnega sveta, celo vrsto let že dela kot porotnik sodišč in celo desetletje že dela kot odbornik Rdečega križa.

FRANC KORUN iz Velenja

Za dolgotrajno neumorno prostovoljno družbeno aktivnost v kulturnih in političnih organizacijah, zvezano z gradnjo in rastjo mesta Velenja

Fran Korun se je rodil v delavski družini v Ljubljani.

Eden izmed letošnjih Kajuhovih nagrajencev — moški pevski zbor Karel Destovnik Kajuh iz Velenja

ŠOŠTANJSKI PRAZNIK

Dvojni praznik so Šoštanjčani 8. oktobra lepo proslavili. Najprej je bila pred spomenikom talcev žalna komemoracija, na kateri je govoril Rudi Bajec, priložnostni program pa so izvedli delavska godba iz Šoštanja, Saleški orkester in recitatorji. Predstavniki delovnih in družbeno-političnih organizacij pa so odnesli vence k spominskim obeležjem.

V neposredni bližini rojstne hiše je podpredsednik velenjske občinske skupščine, Drago Tratnik, odkril Kajuhov spomenik, o življenjski poti in liku narodnega heroja Karla Destovnika-Kajuha pa je govoril Maks Podlesnik. V priložnostnem programu je sodeloval recitacijski zbor osnovne šole Biba Röck, ki je pod vodstvom Milke Jarnovič izvedel recital Frana Roša »Kajuhova smrt«, Delavska godba in Saleški orkester.

Slavje se je končalo z otvoritvijo rekonstruiranih in moderniziranih cest, Koroške in Matije Gubca. Ob tej priliki je govoril Miloš Volk, modernizirano Koroško cesto pa je izročil namenu Ivan Gošnik.

Kajuh - legendarna osebnost našega osvobodilnega boja

(Maks Podlesnik, ob odkritju spomenika Kajuhu v Šoštanju 8. oktobra 1969)

Maks Podlesnik

gendarnost. Toda že iz zgodnjih srednješolskih let, ko se je vozil v celjsko gimnazijo, nam je njegov učitelj ohranil

o njem takole podoba: »Bil je velik fant, mnogo prevelik za malo klop, v kateri je sedel. Bil je vedno nekam zasanjan. Govoril ni tako rekoč nič, tudi takrat — in takrat še celo ne, kadar je bil vprašan. Vendar je bilo okrog tega čisto mladega fanta neko posebno ozračje; tako globoko je pogledal, da mi je karajoča beseda zamrla na jeziku. Že takrat so sošolci šepetali, da je Destovnik pesnik.«

Šolska klop pa mu ni bila samo tesna zaradi tega, ker je bil velik. Tesebno je čutil tudi v sebi. Zgodaj dozoreli fant je kaj kmalu presodil ožino življenja okrog sebe. Šola s svojo zlagano učenostjo in političskimi vzgojnimi metodami ga teži in utesnjuje. Takole je to zil v eno izmed svojih prvih pesmi:

»O zvezdah in kraljih nam tu govorijo... o trenju tam zunaj in živih ljudeh pa vselej skrivnostno molčijo...«

Zato s petnajstimi leti že išče delo zunaj šole, delo, ki bi ga zadovoljilo: udeležuje se kulturno političnega dela šoštanjske mladine, poroča o tem v naprednem mladinskem tisku in piše prve pesmi.

Kajuh je dozoreval v letih, ko so se nasprotja med imperialističnimi in svobodoljubnimi silami v

svetu zaostri. do vrha in je bil oborožen spopad v Evropi že neizbežen, ko je diktatura režima v letih 1933-40 tudi v naši deželi dobivala najbrutalnejše oblike. Bolj ko je dozoreval, bolj je zaznaval in snoval idejni upor zoper socialno in duhovno neboljnost starega sveta. Njegova politična in svetovnonazorska orientacija, kakršno razodevajo tudi njegovi verzli, ni mogla biti po godu oblastnikom tistih dni.

Spomladi 1940. leta, tik pred koncem Kajuhove šeste šole so upo-

Recitacijski zbor iz osnovne šole Biba Röck, ki ga vodi Milka Jarnovič, je izvedel recital Frana Roša »Kajuhova smrt«

rabili člen 43. točko 3 zakona o srednjih šolah in ga za vselej izključili iz celjske gimnazije. Vzrok: sodelovanje pri širjenju komunističnih idej. Pa dokaz: ilegalna literatura, ki so jo našli orožniki pri njem.

Solanje je želel nadaljevati v Ljubljani, toda banska uprava mu je to preprečila. Razumljivo, saj je že pri celjski gimnaziji zahtevala, da ga ne izključijo samo iz svoje gimnazije, ampak iz vseh šol v Jugoslaviji. Vpisal se je na mariborsko gimnazijo in tam se z večjim prepričanjem, da je na pravi poti, nadaljeval politični upor. Med organizacijami in društvi Jadranskega straha, Planinskega društva, Feriaini savez in Trezna mladina, ki so takrat povezovala dijaštvo, je hitro našel svoj prostor v društvu Trezna mladina in se zavzel za njegovo progresivno usmeritev. Vzbudil je sum med profesorji in prvi njihov ukrep je bil ta, da so mu odvzeli pravico recitacije ob državnem prazniku 1. decembra. To pa je bil le uvod v poznejše preganjanje, ki ga je pripeljal v taborišče v Ivanjko v Srbiji. Šoštanjska žandarmerija in mariborska policija sta poslali ravateljstvu mariborske gimnazije ovadbo, ki je dolžila Kajuha komunistične propagande. Name-

sto sodbje, je dobil iz Šoštanja vojaški poziv za orožne vaje, a namesto k vojakom so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče, kjer je bil od 28. januarja do 15. februarja 1941. Seveda pa je tudi taborišče po nekaj dneh postalo organizirana šola-bližajoče se revolucije.

Prve dni marca 1941 se je Kajuh vrnil v Maribor. Zaradi poostrenega policijskega nadzorstva, kakršnemu je kot politični osumljenec zapadel, se je v družbeno-političnem delu močno omejil. Prav

Ljubljana je v tem času doživela velike zgodovinske pretrse. Bila je osrje boja za nacionalni obstanek. Prevzela je ne le simboлично, temveč resnično vodilno vlogo v vsenarodnem odporu.

V novem okolju Kajuh ni odlagal dela. Pridružil se je sklopcem, skupaj z Milanom Pogačnikom, Bojanom Stihom in Gregorjem Zalarjem so pripravljali sestanke, ki so imeli mimo razglabljanj o položaju na bojiščih in o vlogi Osvobodilne fronte, kulturni pridih. Prirejali so literarne večere, na katerih je Kajuh s svojimi pesmimi budil nove ideje v mladini. Stike je navezal tudi s pisateljem Tonetom Seliskarjem, s Pavlom Golio in Ferdinandom Kosakom. V jeseni 1941. sta Kajuh in Bojan Stih začela pisati dramo v treh dejanjih »Matije; leto ob 25. obletnici Kajuhove smrti, jo je na šoštanjskem odru uprizorila naša domača dramska družina.

Po vsem tem je mogoče soditi, da se je Kajuh s pomočjo prijateljev dobro in hitro vživel v življenje »ljudijske ilegale«. Pesmi s predvzorno socialno tematiko se zdaj pridruži k našemu pesem, ki ni nič drugega kot nadaljevanje predvojnega koncepta. Pri tem se poskuša na čimbolj neposreden način približati ponižanemu človeku. Njegova izpoved je svojska, iskrena in močna. Izžareva srčno toploto in ljubezen do ljudi, odkriva družbeno zaostrenost in grozote vojne. Iz nje zlahka razberemo tisočeri obraz trpljenja, s katerim plačuje slovensko ljudstvo nezlomljivo željo po svobodi. Strastna obsodba starega sveta, ponosni borbeni patos, svetla vera v človeka, vera v zdravje ljudskih sil, odprti odpor in nepotvrjena čustvena iskrenost — to so nekatere od vidnejših prvin, ki karakterizirajo Kajuha in njegovo pesem tistih dni.

24. aprila 1943, kmalu za tem, ko je obiskal Otona Zupančiča, je Kajuh s ponarejenimi dokumenti odšel iz Ljubljane v Novo mesto, od tod pa v glavno poveljstvo narodno-osvobodilne vojske Slovenije na bazo gl. Z organizacijo divizije je bila v vsaki predvidena tudi divizijska kulturniška skupina za politično in propagandno delo med borci in civilnim prebivalstvom. Za vodjo skupine v XV. diviziji je bil imenovan Matej Bor, za vodjo kulturniške skupine v XIV. diviziji pa Kajuh. Poleg Kajuha so bili v skupini še: plesalka Marta Pavlinova — Brina, Savo Vrtačnik — Krn, kipar Janez Weiss — Belac in glasbenik Sveto Marolt — Spik. Nekaj časa sta skupino spremljala še Rusi

Pereči komunalni problemi Šoštanja so odpravljeni

IZ GOVORA MILOŠA VOLKA

Ob občinskih praznikih lahko z veseljem ugotovljamo, da spreminja Saleška dolina svojo podobo, in to s sodelovanjem delovnih ljudi, mest in vasi.

Svet krajevnne skupnosti Šoštanj je v programu dejavnosti za letošnje leto, ki je bil sprejet na zboru občanov, predvidel rešitev vseh perečih komunalnih problemov v mestu. S pomočjo velenjske občinske skupščine, delovnih organizacij, občanov in šolske mladine, smo uspeli do praznika program tudi uresničiti. Tako smo uredili naslednje pereče komunalne probleme: rekonstruirali in modernizirali smo Cesto tal-

Krajevna skupnost si je zraven tega še prizadevala, da bi Šoštanj dobil izgled urejenega mesta, s čimer bi bile dane tudi boljše osnove za razvoj turizma. Šoštanj pa bi postal lahko tudi izhodišče za izlete v bližnjo in daljnjo okolico. V teku je tudi gradnja nadomestne ceste Pesje—Šoštanj, ki bo mestna središča, Velenje in Šoštanj, še bolj zblizala, predvsem za reševanje skupnih problemov obeh mest in tudi za reševanje problemov na vasi, saj je naša dolžnost, da pomagamo tudi prebivalcem v okolici ustvariti pogoje za boljše življenje in za večji komunalni standard.

Prav gotovo bi brez zavestne pomoči naših občanov, članov delovnih kolektivov in

štanj spomladi letos poudaril: »Šoštanj bo tak, kakršnega si boste uredili Šoštanjčani sami.«

V prihodnje bo za to potrebna še večja pomoč gospodarskih organizacij in občanov, da bomo uspeli urediti še vse tisto, kar nam manjka za popolno komunalno ureditev mesta. Pa tudi občani sami bodo lahko prispevali pomembnem delež za lepši izgled in čistočo našega mesta...

Šoštanjčani se zavedamo, kaj pomenijo vaša življenja

10. oktobra je minilo 28 let, ko je okupator v Šoštanju ustrelil deset najmlajših sinov, kot maščevanje za napad I. Stajerskega bataljona na mesto Šoštanj. Ko obujamo spomine na te dogodke, se z bolečino spominjamo žrti, ki so darovale življenja za boljše in lepšo bodočnost, za to, kar danes uživamo...

Okupator je 10. oktobra pripeljal iz mariborskih zaporov v Šoštanj Miha Anžela, Franca Bergleza, Maksa Bergleza, Franca Bizjaka, Dušana Finžgarja, Ivana Kešeta, Mirka Novaka, Jožeta Petriča, Alojza Romana in Lojzeta Zormanu ter jih ustrelil kot talce. Z ustrelitvijo nedolžnih žrtev so Nemci skušali zmanjšati odmev napada na Šoštanj in preplašiti zavedne Slovence.

Dosegli pa so prav nasprotno. S to svojo zločinsko akcijo so v slovensko ljudstvo vcepili še večji odpor in sovraštvo do okupatorja. Narodnoosvobodilna vojska pa je pridobivala vedno več simpatizerjev in aktivnih borcev...

Vsako leto se spominjamo deseterice mladih, ki je v Šoštanju 1941. leta morala darovati življenja. Šoštanjčani se zavedamo, kaj pomenijo njihova življenja za našo osvoboditev. Zato desetim talcem obljubljam, da bomo brinili pridobitve narodnoosvobodilne vojne in ne bomo dopustili, da bi se povrnili dogodki iz let 1941—1945.

Rudi Bajec

sko Slavko Slander. V razgovoru z njim je bilo sklenjeno, da Šoštanjčani se ne odidejo v ilegalo. Ker pa je bilo v skupini pet takih, ki so bili že pred vojno znani oblastem po svojem naprednem prepričanju, so se umaknili na Mrzlico in od tod zbirali potrebne podatke o položaju v Savinjski in Saleški dolini. Pri tem se je Kajuh prehladil, da je grozila pljučnica. Položaj je postal še bolj težji, ko si je pri umiku pred nemškimi policisti nalomil rebra. Prebili so se v šoštanjsko okolico, odločili Kajuha na Germadotovem kozolecu, od koder se je Kajuh sam premaknil na nekaj sto metrov oddaljeno Platzerjevo domačijo.

Okrog 28. aprila so ponj prišli gestapovci. Odpeljali so ga v Smartno pri Slovenj Gradcu v bivše župnišče, spremljeno v zapore. Drobce tega trpljenja zasledimo v pesmih. Odlikuje jih silna zaverovanost v novega človeka, ustvarjalca naprednejše družbene ureditve. S pesmijo »Pet in dvajset« se je Kajuh prvič dvignil kot glasnik trpečega slovenskega ljudstva in hkrati tako težko pričakovanega novega časa. Pesem je porojena iz resničnega trpljenja, prežeta z veliko življenjsko mobilizacijsko močjo.

Ko se je maja 1941, rešil gestapovskih zaporov, se je umaknil k Francetovim v Letuš. Ker drugega ni mogel, je čas v Letušu izkoristil za pisanje novih pesmi. Med njimi je tu nastala pesem »Mogočne pesmi bomo peli«, ki sodi v nastajajoči ciklus Okupacije, ki ga je snoval še daljši čas. To je pesnikov zapis najrazličnejših vojnih dogodkov prve mesece okupacije.

V Ljubljano se je poleti 1941 skrit med sodi prebil s tovornjakom preko Mozirja, Crnice, Kamnika do Kranja, od tod pa po stezah ob Savi skozi nemško-italijansko mejno črto s ponarejenimi dokumenti v Ljubljano.

Tamara in Mihajlo, ki sta na prireditvah pozdravljala ljudstvo v imenu sovjetskih narodov.

Tako pripravljena kulturniška skupina je krenila na pohod s svojo legendarno XIV. divizijo. Na več kot 50 mitingih so Kajuhove pesmi, uvodni govori, Spikove melodije, plesi Brine in drugi nastopi navduševali borce in ljudstvo. S pohodom divizije skozi Hrvaško je Kajuhova pesem prišla v stik tudi s hrvaškim ljudstvom in trditvi moremo, da ga je osvojila.

Težko je danes dojeti, in ni težko, kako živo je vžgala Kajuhova pesem, ki je polnila programe kulturnikov Strinjaste na njenem znamenitem pohodu. V gnevu krivice, nasilja in trpljenja je besede za svoje verze jemal naravnost iz ust borcev in ljudstva. Pogumno je razglašal tisto, kar je ječalo v ljudeh: strastno, nepopustljivo nujnost borbe in svetlo odsejajočo vero v človeka, v tiste ljudske sile, kjer sta zdravje in obet, da bo jutrišnji svet drugačen.

S prehodom čez Sotlo, skupina svoje kulturno-propagandne poslanstva ni mogla več opravljati, čeprav bi bilo tako delo neprecenljivega pomena. Surova zima, globok sneg in strašen pritisk sovražnika, tega niso dopuščali. Od tod dalje se delo kulturniške skupine ni v ničemer razlikovalo od življenja in dela drugih borcev. Ustvena izročila in fotografije nam odslej kažejo Kajuha kot borca, ki deli vse težave z bojnimi tovariši, kot nosača, ki v ostri zimi skupaj z drugimi kulturniki nosi ranjence. Borbe, dolgi pohodi, zvežani z nečloveškimi težavami, so ga močno izčrpali. Ob preboju divizije pri Belih vodah se je še komaj premikal.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ko je predsednik krajevnne skupnosti Šoštanj, Ivan Gošnik, izročil namenu modernizirano Koroško cesto, so po njej zapeljali prvi avtomobili

ov ter uredili kanalizacijo, regulirali hudournik na Slan-drovi cesti, uredili kanalizacijo ob Askerčevi cesti, asfaltirali pločnike, dogradili gasilski dom ter uredili okolico, ansade, elektrificirali cesto na grad, uredili prostor kjer je Kajuhov spomenik, začasno uredili parkirišča, pripravili zazidalni načrt za bodoče Mravljakovo naselje ter za trg svobode, modernizirali Gubčevo in Koroško cesto do mostu v Ravnan ter uredili kanalizacije ob teh cestah. Modernizacija Gubčeve in Koroške ceste pomeni istočasno tudi začetek del pri urejanju republiške ceste Šoštanj—St. Vid—Crna z namenom, da se še bolj povežejo turistične točke Saleške in Mežiške doline.

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL NAJMLAJŠIH V ŠOŠTANJU

V okviru praznovanja velenjskega občinskega praznika je pripravil pionirski odred z osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha v Šoštanju razstavo likovnih del najmlajših iz Saleške doline. Ob otvoritvi razstave je spregovorila sekretarka občinske zveze DPM, Elfrida Ambrožič, ki je dejala, da se šoštanjska razstava likovnih del najmlajših prebivalcev velenjske občine vključuje v napore likovnih vzgojiteljev in pionirskih odredov na šolah pri uresničevanju vzgojnih ciljev in resnične skrbi za otroke in mladino, da bodo rasli v vedre, sposobne in kulturno bogate graditelje

napredne socialistične družbe in srečnih delovnih ljudi. Razstava v Šoštanju naj bi bila za vse mlade vzpodbuda, da bi tudi še naprej vztrajno risali in kiparili in tako odrasle še večkrat razveselili z lepimi in zanimivimi deli ter dosegli, da bi z vrticem barv, s toplino in odkritosrčnostjo izpovedi dosegli, da bi bilo vsem drugim ob pogledu na njihovo oblikovanje topleje v njihovih srečih.

Številnim razstavljalcem so podelili tudi nagrade. Nagradjeni so bili z osnovne šole Gustava Siliha: Gregor Mohorko, 2. b, Vitomir Valenčak, 1. c, Nevenka Kugonič, 7. c in Zvone Vasle, 6. č; Mi-

ha Pintar Toledo: Igor Plazl, 4. d, Marija Kolar, 6. a, Sedovnik Peter, 1. r; Jožeta Letonja-Kmeta: Milan Petek, 6. c, Milan Konečnik, 1. b; Biba Röck: Marjan Brodnik, 6. c, Marenka Hudomal, 6. c; Miran Zevnik, 2. a, Dragica Lebar, 1. b; osnovna šola Pesje: Jože Lukanc, 4. r, Vidka Tomić, 1. r.; osnovna šola Bele vode: Silvo Blatnik, 4. r.; osnovna šola Topolšica: Tatjana Albreht, 2. c; Karel Destovnik-Kajuh: Gorazd Rihrtič, 8. b, Vlado Stropnik, 4. b, Milena Seško, 7. c, Jožica Drev, 7. b; osnovna šola Zavodnje: skupinsko delo 3. razreda (Srečko Rogelšek, Slavka Kavčnik, Marija Verdev, Ivan Sevcnikar); vzgojno varstvena ustanova Topolšica: Irena, VVU Šoštanj; Duška Samobor, Zdenko Slatner; VVU, Velenje: mlajša skupina, mlajša-srednja skupina, starejša skupina, starejša skupina.

Razstava amaterjev v Šoštanju

Prosvetno društvo Svoboda iz Šoštanja je pripravilo v prostorih glasbene šole Šoštanj razstavo del slikarjev in kiparjev-amaterjev. Razstavljali so: Tone Herman iz Šoštanja, Mirko Modrijan iz Smartnega ob Paki, Ivan Pepelnik iz Pesja, Mišo Skornšek iz Velenja, Jože Svetina iz Zavodnje in Aristid Zornik iz Velenja.

Goce Kalajdzinski v Napotnikovi galeriji

Vodstvo Napotnikove galerije je pripravilo na čast občinskemu prazniku Velenje in krajevnemu prazniku Šoštanj razstavo del Goca Kalajdzinskega. O umetniku in njegovemu delu je ob otvoritvi spregovoril Viktor Kojc.

Tudi Šmarčani so prišli na svoj račun

Ljubitelji likovne umetnosti iz Smartnega ob Paki so

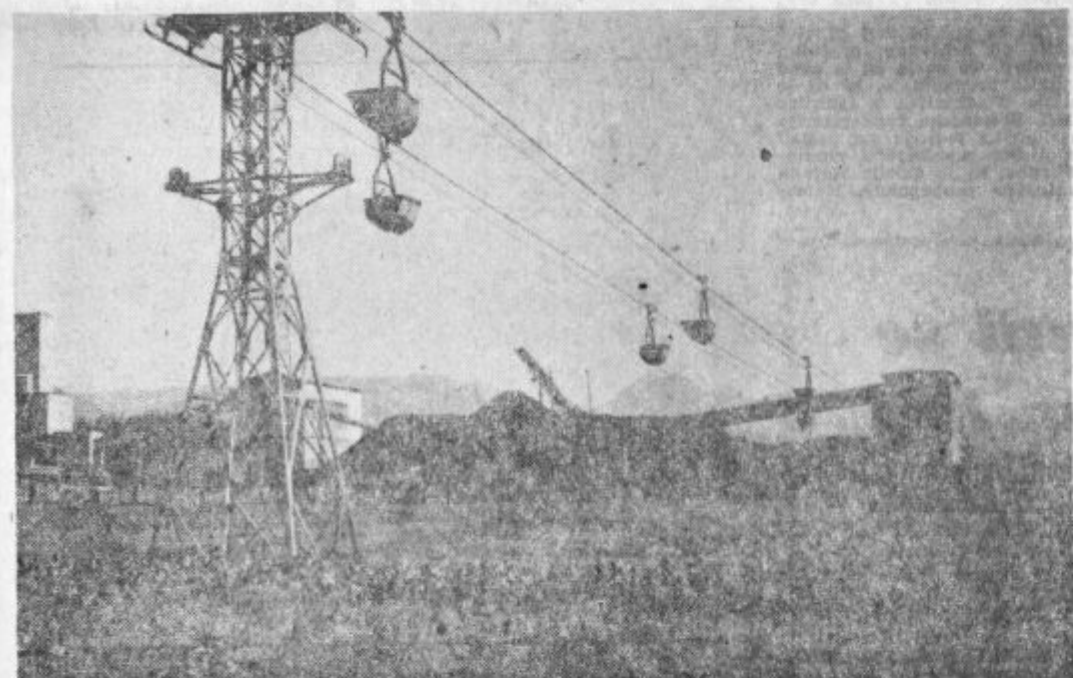
Gimnazijci so se izkazali

Navzlic rednemu šolskemu dnevu v Velenju se je 10 predstavnikov kulturnega društva Ivan Cankar z gimnazije Velenje udeležilo odkritja spomenika Karlu Destovniku-Kajuhu v Šoštanju.

V Odstavku

• Trgovsko podjetje na veliko in malo »ERA« iz Velenja ima več poslovalnic tudi zunaj Velenja. Prodajalne gradbenega materiala in velenjskega lignita ima »ERA« v Zagrebu, Samoboru, Kraljevu, Celju in Ljubljani.

• V velenjskem rudniku lignita ugotavljajo, da se je v zadnjih letih število izostankov z dela zaradi bolezni občutno povečalo. Medtem, ko je pred leti izostalo 4,2 % vseh zaposlenih, jih letos kar 5,5 %.

V velenjskem rudniku lignita pričakujejo spet težave okrog dostav železniških vagonov. Depozita zdroba v Prelogah (na sliki) pa so »rezultat« težav okrog dostav vagonov pred tedni

KAJUHI - legendarna osebnost našega osvobodilnega boja

(Nadaljevanje s 5. strani)
Na dan njegove smrti 22. februarja 1944, pozno popoldne, je divizija zasedla raztresene domačije nad Topolšico, v Belih vodah in Sentvidu. Štab divizije se je nastanil pri Banku v Topolšici, štabna patrulja in kulturniška skupina pa pri Zlebniku v Sentvidu nad Zavodnjo. Bil je mrak, ko je Kajuh v zgornjem nadstropju legel k počitku. Ni se spal, odjeknil je prvi strel, sledil je silovit napad. Oborožen in z nahrbtnikom je skušal skozi hišna vrata. Toda tu je bila zaseda. Prebiti se skuša skozi kuhinjo, tu pa ga zadene.

Taka je bila pot, življenje in smrt mladega pesnika, revolucionarja, boreca, narodnega heroja Karla Destovnika-Kajuha.

Kajuh je dandanašnji že legendarna osebnost našega osvobodilnega boja. Predvsem simbol slovenske uporne, lirčne besede, sinonim za delo in hotenje slovenske mladine. Mehke in tople človeške in ponosne so njegove pesmi našle pota v srca ljudi, postale last ljudstva in sestavni del borbe, saj jih je ustvaril za ljudstvo in bolj kakor je bil on sam v pesmi borec in v borbi pesnik, ki je verjel v svobodo in pravico. Zaradi tega bo legenda o Kajuhu, pesniku in partizanu, ali partizanu in pesniku, živela kot ena izmed najprejrednejših in hkrati notranje najdragocenejših usod v slovenskem občestvu.

TEKMOVANJA GODB NA PIHALA ODSLEJ VSAKO DRUGO LETO

V okviru praznovanja 50-letnice Rudarske godbe Velenje je bilo v nedeljo, 5. oktobra, v Domu kulture v Velenju posvetovanje dirigentov slovenskih godb na pihala, ki ga je pripravila komisija za pihalne orkestre pri republiknem svetu Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije.

34 dirigentov, posvetovanja so se udeležili vodje vseh pihalnih orkestrov pri nas, je skupaj s predstavniki komisije republikanskega sveta ZKPOS razpravljalo o strokovni in organizacijski oceni II. republikanskega tekmovanja slovenskih godb na pihala in se dogovorilo za obliko tega tekmovanja v prihodnje. Sklenjeno je bilo, da bodo v prihodnje republikanska tekmovanja slovenskih pihalnih orkestrov v Kopru vsako drugo leto. Vmes pa bodo, prav tako v Kopru, koncerti in promena koncerti godb na pihala, ki bodo zmagovalci v posameznih skupinah.

Po obravnavi problematike in načrtov za delo v prihodnje so predstavniki godb na pihala izoblikovali in sprejeli predlog za ustanovitev združenja pihalnih orkestrov Slovenije.

Član predsedstva ZMS v Velenju

V torek, 7. 10. 1969, je Velenje obiskal član predsedstva republikanske konference ZMS, Igor Zitnik. Popoldne se je zadržal v pogovorih s predstavniki predsedstva občinske konference ZMS, nato pa se je pogovarjal še z mladinskimi funkcionarji na gimnaziji in RSC. V popoldanskih urah se je sestal z mladimi samoupravitelji iz »Gorenjas«. V pogovorih so mladi nakazali predvsem težave s katerimi se srečujejo ob svojem delu. V kratkem času, kolikor so ga imeli na razpolago, so gosta seznanili s svojo aktivnostjo in problemi, ki ob njej nastajajo, to pa je bil tudi namen tega obiska.

Med igranjem žalostink so prvoborci prenesli posmrtno ostanke in zemljo, ki jo je napojila kri bratov Letonja iz gasilskega doma do grob nice

Velenjski godbeniki slavili 50-letnico

V soboto, 4. oktobra, in v nedeljo, 5. oktobra, je velenjska Rudarska godba lepo proslavila zlati jubilej — 50-letnico delovanja. V soboto je bil v Domu kulture slavnostni koncert, ki so se ga udeležile tudi delegacije večine slovenskih godb na pihala in predstavnik Slovenske prosvetne zveze iz Trsta. Velenjskim godbenikom so gostje prinesli pozdrave in prisrčne čestitke za uspešno 50-letno delovanje, slavljenecem pa je, med drugimi, čestital tudi podpredsednik občinske skupščine Velenje, Drago Tratnik. 25 godbenikom je Rudar-

ska godba Velenje za dolgoletno delovanje podelila priznanja, v imenu republikanskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije pa je Doro Hvalica izročil Rudarski godbi Velenje za 50-letno delovanje Gallusovo plaketo, 18 godbenikom pa zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke, in sicer za večletno delovanje na glasbenem področju.

V nedeljo, 5. oktobra, so se

zbrale pred Domom kulture rudarske godbe iz Idrije, Hrastnika in Velenja, pihalni orkester ravnenskih železarjev, delavska godba iz Šoštanja in mladinska godba Rudarskega šolskega centra Velenje ter v sprejemu krenile po velenjskih ulicah. Popoldne pa so se godbeniki iz Raven, Hrastnika, Idrije, Šoštanja in Velenja udeležili srečanja slovenskih godb na pihala ob Velenjskem jezeru.

Obisk delegacije iz ZR Nemčije

Pred dnevi je obiskala Velenje skupina predstavnikov mladinskih organizacij iz Zvezne republike Nemčije. V Velenju jih je sprejel sekretar občinske konference ZMS Velenje, sicer pa so bili gostje Mestne konference ZMS Ljubljana. Po ogledu mesta so se ustavili v »Gorenju«, nato pa so si ogledali rudnik. S predstavniki ZMS so se pogovarjali o delu mladinske organizacije, pokazali pa so željo po izmenjavi mladih med Slovenijo in ZRN v času počitnic.

Spominske plakete

Letos praznujemo 50-letnico revolucionarnih sindikatov. V jubilejnem letu bo Občinski sindikalni svet Velenje podelil 15 dolgoletnim in zaslužnim sindikalnim delavcem iz Saleške doline spominske plakete. Priznanja bodo podelili na decembrskem občnem zboru OSS Velenje.

(n)

Občni zbor OSS decembra

Decembra bo občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Velenje. Zraven 129 delegatov, izvoljenih v osnovnih organizacijah sindikata, se ga bo udeležilo tudi 31 članov plenarna OSS. Na bližnjem občnem zboru velenjskega Občinskega sindikalnega sveta bodo podrobneje spregovorili predvsem o položaju delavca v delovni organizaciji, o samoupravljanju v novih pogojih ter o nalogah sindikalnih organizacij in o gospodarjenju ter o integracijskih procesih v Saleški dolini.

Razglas

Po 6. točki navodila o postopku za najdenimi predmeti (Uradni list SFRJ, št. 93/49) objavlja oddelek za občo upravo Skupščine občine Velenje, da so bili na območju občine Velenje najdeni naslednji predmeti:

1. ženska ročna ura znamke Darwil, zasežena mladolčnikom iz Velenja, Tomšičeva cesta;
2. ženska zlata ura, najdena dne 8. 10. 1969 v Velenju;
3. ženska zlata verižica, najdena v Velenju dne 6. 10. 1969 in
4. moška ročna ura znamke Creation in vžigalnik.

Prosimo lastnike teh predmetov, da jih dvignejo v 12 mesecih po objavi razglaš. Po tem roku bodo ti predmeti last družbenega premoženja.

Oddelek za občo upravo Skupščine občine Velenje

Resnično, a čudno!

Naš zvesti bralec, ki je, kot vse kaže, navdušen nad našo novo rubriko »Resnično, a čudno«, je postal za objavo dve novi zanimivi »zgodbici«. Tako piše:

Prva »zgodbica«:

Pred približno šestimi leti smo Velenjčani z udarniškim delom ter s pomočjo delovnih organizacij s trudom in v veselje malčkom uredili lepo otroško igrišče ob Saleški cesti. Malčki iz leta v leto z veseljem obiskujejo ta prijeten kotiček, da ne govorimo o obiskih ob nedeljah in praznikih, ko se ob njem ustavljajo mnogi turisti z malčki.

Toda pred dnevi sem videl: niti ena gugalnica ni več uporabna, ostali rekviziti pa so do skrajnosti zdesetkani. Z začetkom letošnjega šolskega leta se je spremenil tudi »sestav« obiskovalcev otroškega igrišča. Igrajo se precej veliki »otroci«, če jih sploh lahko tako imenujemo. Z začudenimi očmi je malček, skupaj z mamico, opazoval enega od številnih »fantov«, kako se na vse pretege poganja na polomljeni gugalnici. Vendar ni odnehal vse dotle, dokler je ni povsem pokvaril. Fantalin je potem z »zaničevanjem« odšel med znanke, ki so ga z dolgočasno opazovali in se mu ironično posmehovali.

Na igrišču ni čuvalja, ki bi na kakršen koli način ukrepal. Pa tudi če bi bil čuval, bi se verjetno večji skupini teh velikih in tudi predrznih »otrok« niti ne upal zoperstavljati.

Mnogi verjetno pozabljajo, da so rekviziti na otroškem igrišču za malčke, ne pa za velike »otroke«. Ti si naj sposobnosti in moč utrjujejo na športnih igriščih, ki jih po Velenju ni malo. Mladino, zlasti tisto, ki prihaja v Velenje, bi bilo treba na to opozoriti. Sicer bomo lahko Velenjčani gledali le otroški park s polomljenimi in uničenimi rekviziti...

Druga »zgodbica«:

Velenjska trgovina je očito precej napredovala. Trgovci želijo, da bi kupec kar najbolj ustregel. Precej je bilo že narejenega, kar pa se ni, pa bo, tako nam zatrjujejo. Res da nam v Velenju, kot sploh v dolini, manjka specializiranih trgovin z večjo in kvalitetnejšo izbiro, vendar pa menim, da bi bilo treba se pred tem storiti marsikaj za izboljšanje postrežbe.

Občinski odlok, na primer, predpisuje obvezno zavijanje kruha in še marsikaj drugega. V samopostrežnih trgovinah, v zgornjem in spodnjem delu mesta, pa tudi v drugih prodajalnah kruha to upoštevajo. Pa je vse to dovolj?

Ko je potrošnik pred blagajno, mu blagajničarka spretno pobira kos za kosom iz košarice ter zлага na pulit tako, da kupec ne ve, ali bi počakal da plača, in potem zlagal dobrine v mrežo, ali pa začel takoj spravljati stvari. Kaj pa če pride kupec slučajno v samopostrežno trgovino brez mreže ali cekra... Le redko kdaj mu potem prodajalka pri blagajni pomaga. Prosimi mora za vrečko ali papir, seveda pa vse tudi plačati. Zakaj se moramo zgledovati pri drugih?

Tudi velenjska trgovina bi lahko imela lično izdelane vrečke raznih velikosti, v katere bi nam prodajalci spravili kupljene predmete. Tudi zastoj pri blagajnah bi bilo manj. Vprašal sem blagajničarko v samopostrežni trgovini »ERE« na Saleški cesti, kako da nimajo vrečk, kamor bi lahko spravili razne drobnarije, kot so kava, milo, toaletni papir in podobno, kar lahko srečamo v bližnji Avstriji v vsaki trgovini. Povedala mi je, da pravijo na upravi, da se to ne izplača in da tisti, ki take (kulturne) stvari uvajajo, zaračunajo v ceni.

Presojajo o tem, kdo ima prav, in kdo ne, pa prepuščam potrošnikom, med katerimi sem tudi sam.

-CAN

KVARTET »GOLD WARNA« IZ BOLGARIJE PONOVO V ŠOŠTANJU

● V hotelu »KAJUHOV DOM« Šoštanj, vam ta priznani kvartet igra za ples in razvedrilo vsak večer, razen ob torkih, od 19. do 24. ure.

● Za skupine priporočamo rezervacijo miz!

● Vabita in se priporočata za obisk

kolektiv »Kajuhovega doma« in ansambel »GOLD WARNA«

šport šport šport

NOGOMET — SLOVENSKA CONSKA LIGA

Šmartno - dobro

Tekmovanje v SCNL prehaja v drugo polovico prvega dela. Po 7. kolu nogometaši Velenja niso uspeli doseči več kot 2 točki, napadci pa so dosegli le 16 golov in tako zavzemajo zadnje mesto na lestvici.

Šmarčani se letos držijo kar

dobro, saj so na petem mestu z osmimi točkami. V šestem kolu so Velenjčani na svojem igrišču podlegli igralcem iz Radeč z rezultatom 2:1. Nogometaši iz Šmartnega ob Paki pa so premagali Celulozarja v Krškem z rezultatom 3:2.

ŠMARTNO — OSANKARICA 0:0

Gostje iz Slovenske Bistrice v prvem delu igre niso izkoristili prednosti na terenu. V drugem delu pa je bila igra enakovredna. Oba nasprotnika sta se trudila, da

bi dosegla gol, vendar sta ostali mreži nedotaknjeni.

Šmartno — Kolšek, Berdnik I (Založnik), Drev, Dolinšek, Podgoršek, Berdnik II, Polak, Hofer, Hohnjec, Kozovinec, Benko.

BRANIK — VELENJE 1:0

Z dobro igro v obrambi, kjer se je posebno pokazal vratar Velenja, so se gostje dolgo upirali domačinom. Proti koncu pa so Brankovi svojo premoč potrdili tudi z golom. Velenjčani so imeli priložnost za izenačenje, vendar je Kujanju ni posrečilo zadeti gola iz zelo ugodnega položaja.

Velenje — Blaguz, Papež, Anželj, Ramsak, Kmetec, Trpin, Hanžekovič, Zlojed, Zmazek, Kujan, Kuret, Gojčević. Ostali rezultati 7. kola: Kovinar : Celulozar 2:0 (2:0); Papirničar : Fužinar 4:2 (0:0)

Steklar : Dokležovje 2:1 (1:0); Sever : Rače 1:1 (0:1)

LESTVICA

Steklar	7	6	1	0	18	5	13
Branik	7	5	1	1	20	8	11
Fužinar	7	5	1	1	14	8	11
Kovinar	7	4	1	2	11	7	9
Šmartno	7	3	2	2	8	9	8
Celulozar	7	3	0	4	11	12	6
Peca	7	2	2	3	10	12	6
Sever	7	2	1	4	19	15	5
Papirničar	7	2	1	4	10	21	5
Dokležovje	7	2	0	5	15	18	4
Osankarica	7	1	2	4	3	10	4
Velenje	7	1	0	6	6	10	2

ROKOMET — slovenska liga

Šoštanjčani osmi

Rokometaši Partizana Šoštanj so svoj nastop med najboljšimi rokometnimi ekipami v republiki lgi kar dobro začeli. V osmih ko-

lih so dosegli 2 zmagi, dva neodločena rezultata in doživeli štiri poraze. Na lestvici so na osmem mestu.

IZOLA — ŠOŠTANJ 19:15 (8:4)

Šoštanjčani so le v prvem delu bili enakovredni nasprotniku domačinom. Nato pa so domačini dosegli prednost nekaj zadetkov

in to je bilo dovolj, da jih Šoštanjčani niso mogli dohiteti. Gole za Šoštanjčane so dosegli: Požun 6, Vačovnik 4, S. Kac 1, Hribnik 3, Hajsek 1.

PIRAN — GORENJE 6:5 (4:3)

V prvenstveni tekmi ženske slovenske lige so Velenjčanke igrale v Izoli. V enakovredni igri so s tesnim rezultatom zmagale izkušenejše domačinke. Najbolj sta

se izkazali Šlomškova in Tkavčeva. Gole pa so dosegli: Zavolovškova 3 in Tkavčeva 2.

Ekipa Gorenja je trenutno na lestvici na predzadnjem mestu z dvema točkama.

ODBOJKA

TOPOLŠČANI PRVAKI

V tekmovalju mariborsko-celjske lige se je končal jesenski del prvenstva. Edini predstavnik celjskega področja je ekipa Topolšče, ki je v konkurenci petih ekip osvojila prvo mesto. V petih kolu so štiri tekme zmagali, iz-

gubili pa so srečanje z drugouvrščeno ekipo Partizana iz Poljskave. Za gostje Topolšče nastopajo: brata Zager, Kavnik, Marinšek, Kugonič, Menih, Zabkar in Starič.

PRVENSTVO V KOŠARKI IN ROKOMETU

Prvi športni dan v letošnjem školskem letu so gimnazijci izkoristili za to, da so se pomerili v športnih igrah — mladinci v košarki, mladinke pa v rokometu.

KOŠARKA: V polfinalu sta se uvrstili reprezentanci 4. b in 3. a razreda, vendar so si tretji letniki z zmago 11:15 priborili prvo mesto. Za magovito ekipo so nastopili Kovin, Močilnik, Kugonič in Godec. Največ košev je na turnirju dal Korenič (38), sledita pa mu Volk s 36 in Krofi s 35 koši. ROKOMET: Do polfinala sta se prebili reprezentanci 4. a in 4. b razreda. Starejša ekipa (4. b) je bila boljje pripravljena in je zato tudi z mago 9:5 zaslužno osvojila prvo mesto, tretje pa so bile ro-

kometašice 4. b razreda. Za ekipo, ki je osvojila prvo mesto so igrali: Zavolovšek, Jamnikar, Podvratnik, Goršek, Teran, Volk in Šlomšek. Največ golov je dala Zavolovškova (22), sledita pa ji Tkavčeva z 20 in Camlekova s 7 goli.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodaj fotopovečalnik »Op-hemus II/a« z vso opremo in fotoaparatom »Fed 4« za 1.500 dinarjev. Franc Teran, Šoštanj Koroška 18.

Razpisna komisija, ki jo je imenoval svet knjižnice Velenje, objavlja na podlagi 34. in 35. člena statuta knjižnice

R A Z P I S

za delovno mesto

DIREKTORJA KNJIŽNICE VELENJE

za naslednje štiriletno obdobje

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

● da imajo visoko ali višjo izobrazbo in najmanj 2-letno prakso pri vodenju in organiziranju knjižničarskih poslov,

● da imajo srednješolsko izobrazbo in najmanj 4-letno prakso pri vodenju in organiziranju knjižničarskih poslov.

Razpis velja osem dni od objave.

Pismene ponudbe s potrebnimi prilogami sprejema do preteka razpisnega roka svet knjižnice Velenje, Titov trg 2 (zgradba Delavske univerze).

Razpisna komisija

ATLETIKA

300 MLADIH NA KROSU

Na čast občinskemu prazniku je Atletski klub Velenje organiziral v Sentilju občinsko prvenstvo v krosu. Sodelovalo je blizu 300 mladih tekmovalcev šolskih športnih društev osnovnih šol, gimnazije in Rudarskega šolskega centra.

V teku na 600 m je med mlajšimi pionirji nastopilo kar 60 tekačev. Prvi je prišel na cilj Andrej Kumer, osnovna šola Biba Rök Šoštanj.

Mlajše pionirke so se pomerile na 400 m dolgi progi, zmagala pa je učenka Martina Brunet iz Šmartnega ob Paki.

Anica Pokleka iz osnovne šole Gustava Siliha je bila zmagovalka teka starejših pionirk na 300 metrov. Medtem ko je bil pri starejših pionirjih, ki so tekli 1000 m, prvi Drago Rajh iz osnovne šole Gustava Siliha Velenje.

Tek mladincev pa je potekal v znamenju dvoboja šolskih športnih društev gimnazije in RSC. V konkurenci mladinc so bile boljše gimnazijke, pri mladincih pa učenec RSC.

V teku na 800 m so prva tri mesta zavezle gimnazijke, prva je bila Irena Topolšek. V teku na 1000 m je zmagala Darinka Ramsak (gimnazija). Zelo zanimiv je bil tek mladincev na 3000 m, kjer sta se za prvo mesto borila Hasič in Cas, v zadnjih metrih je bil hitrejši Osim Hasič (RSC). Tone Žimund pa je zmagal v teku na 2000 m.

Najboljši so prejeli diplome in nagrade, ki sta jih podelila predsednik občinske zveze za telesno kulturo Rudi Zevart in tehnični vodja atletskega kluba Ivan Pijavč.

REZULTATI:

mlajši pionirji — 600 m
1. Andrej Kumer (B. Rök)
2. Veljko Vuga (B. Rök)
3. Ivan Jeraj (GS Velenje)
4. Vlado Dolinar (GS Velenje)
5. Jože Obu (GS Velenje)
6. Voljo Miklavžina (MPT Velenje)

mlajše pionirke — 400 m

1. Martina Brunet (Šmartno ob Paki)
2. Draga Rajšter (B. Rök Šoštanj)
3. Jožica Sumah (Šmartno ob Paki)
4. Jožica Ferš (B. Rök Šoštanj)
5. Zdenka Felicijan (GS Velenje)
6. Nevenka Iršič (GS Velenje)

starejši pionirji — 1000 m

1. Drago Rajh (GS Velenje)
2. Boris Vovk (GS Velenje)
3. Zvonko Hižar (GS Velenje)
4. Dušan Hladin (GS Velenje)
5. Franc Sever (MPT Velenje)
6. Danilo Zagore (MPT Velenje)

starejše pionirke — 800 m

1. Anica Pokleka (GS Velenje)
2. Jožica Jenžovnik (Šmartno ob Paki)
3. Marjana Hojan (GS Velenje)
4. Meta Smidhofer (GS Velenje)
5. Irena Krašek (MPT Velenje)
6. Irena Švenar (GS Velenje)

mlajši mladinci — 2000 m

1. Tone Žimund (RSC)
2. Voljo Kralj (RSC)
3. Mirko Pogorelnik (RSC)
4. Boris Krofi (Gimn.)
5. Stanko Lešnik (Gimn.)
6. Janko Cekon (RSC)

mlajše mladinke — 800 m

1. Irena Topolšek (Gimn.)
2. Nataša Dermol (Gimn.)
3. Snežana Dobovčnik (Gimn.)
4. Marjana Zevart (RSC)
5. Marjana Kolar (RSC)
6. Zinka Kranjc (RSC)

starejši mladinci — 3000 m

1. Osim Hasič (RSC)
2. Miran Cas (RSC)
3. Hinko Stropnik (RSC)
4. Jože Strumpfcl (Gimn.)
5. Franc Hvalček (RSC)
6. Stanko Hočvar (RSC)

ca iz Šoštanja, Metleče št. 19 — Franc Mravljak, roj. 1942, strugar iz Skal št. 87 in Marta HUDOURNIK, roj. 1949, delavka iz Skal št. 87

— Jakob KOVAC, roj. 1901, upokojenec iz Saleka št. 2 in Angela BLAZIC, roj. 1912, družinska upokojenka iz Pake pri Velenju št. 6

— Mustafa TOPČIČ, roj. 1945, rudarski tehnik iz Velenja, Jenkova 6 in Sonja JUTERSEK, roj. 1949, ekonomska tehnik iz Velenja, Saleška 20

— Iztok HOLESEK, roj. 1947, avtomehaničar iz Velenja, Čopova 1 in Sonja KRAJNC, roj. 1948, ekonomska tehnik iz Velenja, Čopova 3

— Vinko JEZOVIČ, roj. 1943, rudar iz Pake pri Velenju št. 32 in Danijela HUDEJ, roj. 1948, delavka iz Velenja, Efenkova c. št. 34

— Franc PIRC, roj. 1948, vodovodni monter iz Pake pri Velenju št. 11 in Ivanka LESJAK, roj. 1944, delavka iz Hrastovca št. 15

— Ivan ZUPANC, roj. 1946, elektrotehnik iz Celja, Titov

člani — 3900 m
1. Oton Habjanič (AK Velenje)
2. Jakob Grošelj (AK Velenje)
3. Stanko Koselj (AK Velenje)
4. Vlado Novačič (AK Velenje)
5. Jože Vogrin (AK Velenje)

NOGOMET — pionirji

Pokal za Celje-Kladivar

Nogometni klub Velenje je priredil turnir pionirskih ekip. Tradicionalno srečanje pionirjev nogometašev je bilo v počastitev praznika občine Velenje. Zmagala je ekipa Celje-Kladivar, ki je osvojila pokal Občinske zveze za telesno kulturo Velenje.

Rezultati: Kladivar : Šmartno ob Paki 6:3 Velenje : Slovenske Konjice 1:0

finale: Kladivar : Velenje 3:0 Slovenske Konjice : Šmartno ob Paki 3:0

ATLETI NA DAN PIONIRJEV

V Zalcu je bilo v počastitev dneva pionirjev medobčinsko tekmovalje pionirjev v atletiki. Sodelovala so šolska športna društva iz 15 osnovnih šol. Iz naše občine so nastopili pionirji in pionirke osnovne šole Miha Pintar Toledo, osnovne šole Gustava Siliha in osnovne šole iz Šmartnega ob Paki. Osnovni šoli iz Šoštanja pa se tekmovalja nista udeležili.

Pionirji iz velenjske občine so dosegli na tem tekmovanju lepe rezultate:

Tek — 60 m pionirji
1. Uroš Gorican — III. Celje 8,2
2. Milan Dolinar — MPT 8,2
3. Dušan Hladin — GS 8,7

pionirke
1. Slavica Dolinšek — Prebold 8,6
2. Irena Krašek — MPT 8,6
3. Majda Beskovnik — GS 9,5

Tek — 600 m pionirji
1. Zvonko Hižar — GS 1:30,8
2. Franc Blatnik — MPT 1:40,9
3. Zorko Preselj — GS 1:49,9

pionirke
1. Edo Masac — Polzela 11,80
2. Cvetlo Zagore — MPT 9,98
3. Marjan Rumež — GS 9,63

pionirke
1. Ajenka Sedminek — Zalec 9,21
2. Jana Cinkole — MPT 8,31
3. Jožica Ježovnik — Šm/Paki 8,23

KOŠARKA

Uspeh Torpeda Šoštanj

Košarkarski klub Partizan — Rudar je v počastitev občinskega praznika priredil košarkarski turnir. Nastopile so tri ekipe Torpeda (Šoštanj), Steklar iz Rogaske Slatine in domači Rudar. Zmagala je ekipa Torpeda, ki je najprej premagala Velenjčane 52:30, nato pa se Steklarja z rezultatom 52:30 in tako osvojila prvo mesto.

Elektra — Maribor 66 74:55 (37:30)

V počastitev krajevnega praznika so košarkarji Elektré odigrali prijateljsko tekmo s pomlajeno ekipo Maribora 66. Šoštanjčani so brez najboljšega strelca Jeriča premagali Mariborčane s hitro in lepo igro. Pri Elektré so se izkazali Polovšak in Koren.

Skok v daljino pionirji
1. Rajko Berlak — MPT 502
2. Stanko Vitič — MPT 464

pionirke
1. Meta Fonda — Prebold 394
2. Irena Krašek — MPT 388
3. Jožica Ježovnik — Šm/Paki 387
4. Marija Hudovernik — GS 382

Skok v višino pionirji
1. Igor Ponikvar — III. Celje 150
2. Ljubo Pergovnik — GS 125
3. Adolf Storman — MPT 120

pionirke
1. Valentina Kranjc — Zalec 125
2. Dragica Plavovšek — GS 120
3. Cveta Smon — MPT 120

Met kroglo pionirji
1. Edo Masac — Polzela 11,80
2. Cvetlo Zagore — MPT 9,98
3. Marjan Rumež — GS 9,63

pionirke
1. Ajenka Sedminek — Zalec 9,21
2. Jana Cinkole — MPT 8,31
3. Jožica Ježovnik — Šm/Paki 8,23

— Darja KRANJEC, otrok iz Šoštanja, Glavni trg št. 4, stara 6 mesecev

— Franc OSOVNIK, upokojenec iz Radmirja pri Mozirju, star 76 let

— Rudolf METLICAR, upokojenec iz Trbovelj, Gimnazij-ska 22, star 79 let

— Franc HRASTNIK, prevžitar iz Topolšice št. 195, star 79 let

— Angela CEVZAR, gospodinja iz Letuša št. 80, stara 58 let

— Franciška KUNGOVIC, prežitarica iz Zavodnje št. 3, stara 74 let

— Marija VALENCAR, osebna upokojenka iz Velenja, Celjska c. št. 38, stara 85 let

— Vincenc TASIČ, osebni upokojenec iz Pake pri Velenju št. 76, star 80 let

— Karl KRAJNC, rudarski upokojenec iz Skal št. 110, star 78 let

— Marija PECECNIK, družinska upokojenka iz Plešivca št. 29, stara 77 let

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil mož, oče in stari oče

FILIP VONČINA

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znanec in prijateljem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Hvaležni smo dr. Zupancu iz Velenja, dr. Masletovi in dr. Rajšpu ter ostalemu osebju bolnišnice Slovenj Gradec za vso skrb in nego pokojnika. Zahvaljujemo se tudi gasilskemu društvu RLV, TGO Gorenje in vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodinu Ivu Gorograncu in Mihi Valenciju za poslovlilne besede.

Zalujoči: žena, hčerka z vnukom in sin Karli

ZAHVALA

Ob smrti očeta, starega očeta in brata PAVLA PODPEČANA iz Skal 67

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za iskreno pomoč ter dr. Kolšku za trud v najtežjih trenutkih. Zahvala velja tudi Rudarski godbi za odigrane žalostinke ter gospodinu Ivanu Kvartiču in Vladu Miklavžinu za poslovlilne besede. Hvala za vence in cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoče družine: Podpečan, Kodrun, Britovšek in Sterk ter Ida Podpečan

DECEMBRSKO NAGRADNO ŽREBANJE

vseh hranilnih vlog pri

KREDITNI BANKI CELJE

in njenih enotah

Nagrade:

- Avto Zastava 750
- 30 desetdnevni potovanj v Pariz in London
- 94 denarnih nagrad

Žrebanje bo 13. decembra letos v Brežicah.

Kreditna banka Celje

SLAVJE V ŠENTILJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

da z zadovoljstvom ugotavlja, da se število Kajuhovih nagradencev povečuje iz leta v leto. To je tudi dokaz, da je še zmeraj veliko požrtvovalnih in nesebičnih delavcev, zaradi česar je tudi življenje v Saleški dolini bogatejše in plemenitejše.

Zatem je podelil Kajuhove nagrade za leto 1969 moškemu pevskemu zboru Karel Destovnik-Kajuh iz Velenja, Rudarski godbi iz Velenja, Rudiju Bajcu iz Soštanja, Rudiju Bolha iz Soštanja, Stanetu Jelenu iz Topolšice, Francu Korunu iz Velenja, Anici Podlesnik iz Velenja ter Stanetu Zuli, prav tako iz Velenja. V imenu občinske skupščine je nagradencem prisrčno čestital.

Podpredsednik Drago Tratnik je izročil Francu Melanšku iz Velenja medaljo dela s srebrnim vencem, s katero ga je odlikoval predsednik republike Tito.

Potem ko so rudarska godba, moški pevski zbor Kajuh in recitacijski zbor izvedli priložnostni program, je spregovoril še ravnatelj osnovne šole Gustava Siliha, Franjo Arlič. Poudaril je, da otvarjamo novo šolo v prelepem Sentilju prav v letu, ko se spominjamo stoletnice osemletne šolske obveznosti na Slovenskem, ter v letu, ko praznuje osnovna šola v Sentilju 150-letnico svojega rojstva. Izpolnile so se dolgoletne želje prebivalcev Sentilja; pred tedni so dobili novo cesto, zdaj pa še novo šolo.

Te delovne zmage se veselimo, je dejal Franjo Arlič, z njimi vsi, najbolj se je veselile najmlajši prebivalci Sentilja, saj bo odslej v novih učilnicah bolj svetlo in bolj toplo, urejene higienske razmere pa bodo tudi njih same dvigale estetsko in kulturno. »Dolgo je vas zaostajala za mestom v marsikaterem oziru, na žalost je marsikje tako

nova šola v rekordnem času, da je bila uresničena življenjska potreba Sentilčanov, pa imajo velike zasluge občinska skupščina Velenje, Temeljna izobraževalna skupnost Velenje in nekatere delovne organizacije ter domačini s prispevki v lesu in denarju. Precejšen delež pri tem imajo tudi učenci centralne šole, ki so ves mesec hodili na prostovoljno delo ter pri urejanju okolice opravili kar 4200 prostovoljnih delovnih ur.«

Po besedah Franja Arliča velja pohvala in posebna zahvala vsem, ki so kakorkoli pomagali, da je bila šola zgrajena, vedo pa naj, da so prispevali svoj delež za to, da bo mladi Sentiljski rod lahko

uspeval, se razvijal in osvajal neznanost učenosti v sodobno urejenih prostorih. »Dragi pionirji iz Sentilja,« je dejal ravnatelj Arlič ob koncu svojega govora, »bodite ponosni na svojo šolo, čuvajte jo, osvajajte v njej znanje in zopet znanje, kajti le obogateni z znanjem boste lahko dali naši socialistični domovini — naši družbi tisto, kar pričakuje od vas.«

Prisrčno pozdravljen je zatem tovariš Franc Leskošek — Luka s prerezom vrvice pred vhomom v novo šolo izročil namenu šolsko poslopje. Gostje in domačini pa so si pozneje z zanimanjem ogledali prostore sodobno urejene nove osnovne šole v Sentilju. L.

Franjo Arlič

še danes, za naš Sentilj, to lepo partizansko vasico pod obronki Kožlja, pa lahko trdimo, da se je z novo cesto, novo šolo in vodovodom močno približala sosedu — mestu Velenje. Zato imajo velike zasluge domačini sami, prebivalci Velenja, pa tudi Skalčani in daljni Plešivčani, ki so tako nesebično pomagali graditi cesto. Da pa je zrasla

Na proslavi v Velenju je sodeloval tudi recitacijski zbor prosvetnih delavcev osnovne šole Gustava Siliha

Novo šolo v Sentilju je izročil namenu Franc Leskošek — Luka in ob tej priložnosti čestital ravnatelj šole Gustava Siliha Franju Arliču

Spominska svečanost v Šmartnem

V Šmartnem ob Paki so zadnjo nedeljo položili v grobnico zraven osrednjega spomenika posmrtno ostanke in zemljo, ki jo je napojila kri bratov Letonja — Podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, Bogdan Osolnik, je na slovesnosti govoril o liku bratov Letonja, o partizanstvu na Štajerskem ter o čuvanju in razvijanju revolucionarnih tradicij.

V okviru srečanja štajerskih in koroških partizanov je bila v nedeljo v Šmartnem ob Paki spominska svečanost, posvečena prvoborcema bratoma Jožetu in Vladi Letonji. Stevilnim štajerskim in koroškim partizanom, aktivistom in sodelavcem NOB, domačinom in drugim so se pridružili tudi podpredsednik ZZB NOV Slovenije Bogdan Osolnik, delegacije Zveze koroških partizanov iz Celovca s predsednikom Karlom Prušnikom — Gašperjem, skupina narodnih herojev, ki jo je vodil Jaka Avšič, člani Zveze združenj borcev Danila Kumra iz Ježice in iz Kumrova ter drugi.

Svečanost je začel predsednik občinske organizacije ZZB NOV Velenje, Ivan Malenšek. Za njim pa je spregovoril tovariš Bogdan Osolnik. Orisal je življenjsko pot prvoborcev, bratov Jožeta in Vlada Letonje in poudaril, da Jože in Vlado nista bila edini žrtvi iz družine Letonja, ki je bila vsa vklju-

no podobno, nam vstajajo pred očmi lastnosti, ki niso bile samo njune. Bile so značilne za naš osvobodilni boj in revolucijo. Brez ljudi s takšnimi lastnostmi si ne bi mogli niti zamisliti uspešnega osvobodilnega boja, posebno v tako težkih pogojih, kakor so bili ravno tu na Štajerskem. Zato lahko rečemo,

jal je, da je okupator posebno občutljivo reagiral na vsak odpor na tem področju in ga poskušal v kali zatreti. Zato so bili pogoji za razvoj partizanstva na Štajerskem še posebno težki. Okupator je hotel zlomiti ljudstvo do odpora s streljanjem talcev, z obežanjem in mučenjem ljudi, z najbolj neusmiljenim divjaštvom nad civilnim prebivalstvom. V skupinskih usmrčitvah je bilo pobitih 3 tisoč talcev. Vse to je ustvarilo izredno težke pogoje za organizacijo vstaje in razširitev osvobodilnega gibanja v tem delu Slovenije. In vendar se je na Štajerskem že v letu

da se je zadržal na teh podatkih predvsem zato, ker je želel pokazati, da osvobodilni boj na Štajerskem ni prav nič zastajal za tistim v drugih delih Slovenije. Nasprotno, če upoštevamo, v kakšnih okoliščinah se je odvijal, moramo priznati da so prav štajerski partizani in

Lojze Ribič

aktivisti — kljub občasnim krizam in porazom — dosegali velike uspehe, pokazali visoko revolucionarno zavest in izredno junaštvo. Zato mora to delovanje v zgodovini naše revolucije in osvobodilnega boja dobiti mesto, ki mu pripada med najslavnejši dejanji slovenskega ljudstva.

Govor je nadaljeval tovariš Osolnik takole: »Ko danes vračamo posmrtno ostanke in zemljo, ki jo je napojila kri bratov Letonja v domači kraj, je nekaj simboličnega tudi v tem, da sta dva brata padla vsak na drugi strani meje, v boju za isto stvar, kot vojaka iste protifašistične vojske in naše revolucije. To dokazuje, da je vojna proti fašizmu združila vse Slovence, ne glede na to, kako jih je usoda, ali točneje politika velikih sil po prvi svetovni vojni, razdvojila. Še več. V boju proti fašizmu smo podali roko tudi pripadnikom drugih narodov in nesebično podpirali protifašistično gibanje v tem delu Evrope. Partizani in aktivisti slovenske Koroške in Štajerske so v sodelovanju z avstrijskimi protifašisti pričeli graditi enotnost, ki naj bi tudi v povojni

O liku prvoborca Vlada Letonje Janeza je govoril predsednik zveze koroških partizanov iz Celovca, Karel Prušnik — Gašper

dobi omogočila srečno in pravično sožitje obeh sosednjih narodov. Partizani niso poznali šovinizma. Borili so se za nov svet, za nove odnose med ljudmi in med narodi zato, da človeštvo ne bi nikdar več doživelo strahot fašizma in vojne. Borili so se ne le za osvoboditev svojega naroda, ampak tudi drugih, podpirali so njihove osvobodilne in napredne težnje. Tu je bil izraz našega revolucionarnega internacionalizma in vere v srečnejšo bodočnost človeštva.

Predsednik zveze koroških partizanov iz Celovca, Karel Prušnik — Gašper, pa je povedal, da so partizani, ki so prišli iz Koroške onstran Pece, prinesli s seboj pest slovenske zemlje, prepojene s krvjo Vladislava Letonje. Prst, ki se naj spoji z zemljo njegovega rojstnega kraja so pobrali v Šentlovem gozdu v Lepeni nad Zeleno Kapljo, kjer je bil 17. februarja 1944 smrtno ranjen Vlado Letonja. »Nalanko leto je pokojni Janez bival med nami. Prišel je na Koroško, da opleniti koroške Slovence in jim pomaga v organiziranem, oboroženem protifašističnem boju. Janez je svojo vlogo izvršil tako popolno, tako temeljito, saj jo je zapečatil s svojo mlado srčno krvjo, da mu bomo koroški Slovenci dolžni večne zahvale. Znal je, kar ni vsakemu prirojeno, zbuditi v slehernem, pa naj si je bil mlad ali star, moški ali ženska, zaupanje v vero pravičnega boja slovenskega naroda. Že prve mesece 1943 je postavil z zavednimi slovenskimi družinami trajne temelje odborov OF, ki so se segali že preko Drave. Njegov

optimizem je bil tako močan, njegova vera v zmago tako temeljita, da je kot ogenj vžgala v srcih večno teptanih in zasramovanih koroških Slovencev ...

Med igranjem žalostink so prvoborci Lojze Ribič, Peter Sprajc, Rudl Cilensek, Ludvik Zupanc, Bernard Raček, Albin Vipotnik, Tone Ulrih in Jože Plavec prinesli krste iz gasilskega doma do grobnice. Zatem se je Lojze Ribič v imenu borcev I. Štajerskega bataljona in političnih aktivistov iz leta 1941 zadnjič poslovil od bratov Letonja.

Pripadniki JLA so izstrelili častno salvo, med žalostinko pa so položili v grobnico krsti s posmrtnimi ostanke in zemljo, ki jo je napojila kri bratov Letonja.

Bogdan Osolnik, podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije

Zadnjo nedeljo je bila v Šmartnem ob Paki spominska slovesnost za bratoma — prvoborcema Letonja

čena v osvobodilno gibanje. Poleg njiju je dalo svoje življenje še več Letonjev iz Velikega vrha in Skornega, ki so bili ustreljeni v Mariboru ali pokončani v taboriščih smrti Auschwitzu in Mauthasnu. Tovariš Bogdan Osolnik je dejal, da je nekaj simboličnega v tem, da je srečanje posvečeno spominu na brata Letonja, junaka naše revolucije in osvobodilnega boja v tem delu Slovenije. »Ko si obujamo spomin na nju-

da ob spominu na brata Letonja doživljamo tudi spomin na vse naše borbe in aktiviste v tem kraju, na znane in neznane junake, ki so omogočili osvoboditev našega naroda in zmago revolucije.«

Podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, Bogdan Osolnik, je govoril zatem o revolucionarnem delavskem gibanju v razdobju med obema vojnama ter o razvoju partizanstva na Štajerskem. De-

1941, ko je bil Hitlerjev vojaški aparat na višku moči in se je zdel nepremagljiv, začel obojen boj partizanov. Že v mesecu juliju so delovale na tem področju štiri partizanske čete in še več skupin, ki so bile jedra novih partizanskih enot. Poleti in jeseni 1941. leta so partizani izvršili tudi več pomembnih akcij.

Potem ko je tovariš Bogdan Osolnik orisal razvoj partizanstva na Štajerskem, je poudaril,